

# REPUBLIKA

LÓDŹ, CZWARTEK, 26 LISTOPADA 1931 R

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr 324

## Straszliwy wybuch benzyny w Warszawie.

Wskutek eksplozji bańki benzynowej runęły dwie ściany.—Trzy mieszkania zostały zdemolowane.

**5 osób zabitych, 3 ciężko ranne.**

Warszawa, 25 listopada. Dziś wieczorem, w olbrzymiej sali przy ul. Wolskiej 129, zamieścił przez blisko 600 lokatorów, miejsce straszna w swych skutkach katastrofa.

Oficynie na drugim piętrze, montera właściciel taksówek 49-letni Ignacy Osuchowski zajęty był lutowaniem bańki od benzyny. W pewnej chwili nastąpił

**GWAŁTOWNY WYBUCH.** Wybuchu była tak wielka, że pękły ściany murowane grubości 24 centymetrów każda. Obydwie ściany ru-

Mieszkanie Osuchowskiego zostało **DOSZCZETNIE ZDEMOLOWANE.**

Ponadto zniszczone zostały dwa sąsiednie mieszkania, Aleksandra Okurowskiego i posterunkowego policji Kaszyka. Wskutek eksplozji wyrwane zostały w całym domu okna.

Lokatorzy zaalarmowani odgłosem wybuchu i gwałtownym wstrząsem wybiegli natychmiast na podwórze i ujrze- li buchające płomienie z okien drugiego piętra.

Na miejsce przybyły natychmiast trzy oddziały straży ognowej, które przystąpiły do usuwania gruzów i wy-

dobycia ofiar. Po kilku minutach, w mieszkaniu Osuchowskiego natknęto się na **TRZY TRUPY.**

Znaleziono straszliwie zmasakrowane zwłoki Osuchowskiego, jego 68-letniej siostry i narzeczonej, która na krótko przed wybuchem przyszła do Osuchowskiego z wizytą. Nazwiska zabitej kobiety do tej chwili nie udało się stwierdzić.

W sąsiednim mieszkaniu wydobyto z pod gruzów

**ZWŁOKI ŻONY POSTERUNKOWEGO** Kaszyka i jego dwuletniej córeczki. Ponadto syn policjanta 13-letni Tadeusz

Kaszyk został przygnieciony zwalającą się muru. W stanie beznadziejnym przewieziono go do szpitala.

W trzecim mieszkaniu do którego zwała się ściana, dwie córki Okurowskiego zostały ciężko ranne i w stanie ciężkim przewieziono je do szpitala.

W mieszkaniu Osuchowskiego, mimo wolnego sprawcy katastrofalnego wybuchu znaleziono kilka bańek po benzynie.

Na miejsce przybyli przedstawiciele władz, którzy rozpoczęli energiczne dochodzenie. Przed domem zbierały się do późnej nocy tłumy ludzi, których rozpraszała konna i piesza policja.

## Krwawa bitwa pod Mukdenem

Ataches wojskowi wielkich mocarstw w Mandzurji.—Generałowie chińscy jednoczą się przeciw Japonii.

Agencja Telegraficzna „Express”) Londyn, 25 listopada. Atache wojskowy Anglii w Pekinie Horahill przybył do Czingaczau, gdzie poselstwa St. Zjedn. i Francji wydelegowały obserwatorów do północnej Mandzurji.

Agencja Telegraficzna „Express”) Londyn, 25 listopada. Przedstawiciele 40 organizacji państwowych w St. Zjedn. podpisali odezwę, która zwraca się do prezydenta Hoovera, aby postawił w kongresie wniosek o zakazie wysyłania broni i amunicji do Chin i St. Zjedn.

Agencja Telegraficzna „Express”) Londyn, 25 listopada. W kierunku południowy wschód od Mukden wywiązała się krwawa bitwa między japończykami i chińczykami. Nie wiadomo czy po stronie chińskiej biorą udział oddziały partyzanckie, czy też wojska regularne. Z Mukden doszły na plac walki pociągi i bataliony pancerne. Według doniesień japońskich przyczyną walki był atak chińczyków na japońską kompanię piechoty i oddział saperów, którzy zajmowali linie kolejową Pekin — Mukden w pobliżu Czuliuhu.

Agencja Telegraficzna „Express”) Paryż, 25 listopada. W kolach Ligi narodów obiegają pogłoski, iż rząd St. Zjedn. na zamierzonej konferencji 9 mocarstw. Na konferencji 9 mocarstw. Na konferencji 9 mocarstw. Na konferencji 9 mocarstw.

Agencja Telegraficzna „Express”) Londyn, 25 listopada. Ciang-Ka-Czek przemawiał wczoraj na zgrupowaniu 1700 studentów chińskich. Oświadczył on, iż będzie walczyć z Japonią do ostat-

ka sił. Ciang-Ka-Czek gotów jest sprzymierzyć się z gen. Maa i poprowadzić zjednoczone wojska przeciwko Japonii.

Agencja Telegraficzna „Express”) Tokio, 25 listopada. Rząd japoński przesłał do Paryża ambasadorowi Joshizawie instrukcję stwierdzającą, że rząd japoński gotów jest przyjąć projekt rezolucji uchwalonej przez radę Ligi Narodów, z wyjątkiem części drugiej dotyczącej postano-

wienia, że żadna ze stron nie podejmie walki.

Agencja Telegraficzna „Express”) Ryga, 25 listopada. Sowiecka kampania zboża na Ukrainie wskutek niebywałego oporu ze strony włościan przeistoczyła się w niektórych okręgach Ukrainy w prawdziwą wojnę domową. „Komunist” zaprowadził specjalną rubrykę, w której notuje liczne wypadki napadów włościan na t. zw. robotnicze brygady szturmowe, wysłane na wieś celem kierowania akcją zbożową. Charakteryst-

czną cechą tych wystąpień chłopów na Ukrainie jest ta okoliczność, że również kolektywne rolnie stawiają organizowany sprzeciw akcji magazynowania zboża. Zachodzi na tym tle do masowych wystąpień. W rejonie Bliźniukowskim, gdzie komuniści zorganizowali t. zw. czerwony obóz zbożowy chłopci napadli na konwoj sowiecki i rozehwytali przeznaczone dla sowieców zboże, wznosząc okrzyki: „My sami chcemy jeść”.

W St. Zjednoczonych ujawniały się

**Wojna domowa na Ukrainie**  
**Chłopi nie chcą oddawać zboża**

W St. Zjednoczonych ujawniały się cła angielskie odczuje przedewszystkiem bardzo silnie Danja ze względu na żądania angielskich sfer rolniczych, które domagają się od rządu wprowadzenia podwyżek celnych na cukier, „nowaliki”, słoninę, jaja i masło.

Według doniesień z Londynu stała taryfa celna ma być wprowadzona w życie dopiero w kwietniu w związku z wniesieniem do parlamentu nowego preliminarza budżetowego. Daily Telegraph twierdzi, że mają być również nałożone cła na towary, które dla podwyższonej opłat celnych będą w zbyt wielkich ilościach przywożone do Anglii.

Wczoraj o godz. 3-ej m. 30 obowiązująca poczęła w Anglii nowa podwyższona taryfa celna. Aby w ostatniej chwili przesunąć przez granicę jaknajwiększą ilość towarów, z szeregu miast niemieckich wystartowało kilkanaście samolotów do Londynu.

Z samego Berlina 5 samolotów zabrało 5.600 kg. towarów. Łącznie Luft-hansa przewiozła wczoraj do Londynu 10.000 kg. towarów, za które po godz. 3-ej trzeboby już było płacić podwyższone cła.

Agencja Telegraficzna „Express”) Londyn, 25 listopada.

Japoński komunikat donosi, że wczoraj w zaciętej utarczce w miejscowości Sao-Tsi-Szan oddział japońskiej straży kolejowej z Szu-Li-Cho odparł atak oddziału chińskiego.

Chińczycy po bitwie cofnęli się, zostawiając 60 zabitych. Po stronie japońskiej 4 zabitych i 9 rannych.

Centrala akcji antyfaszystowskiej znajduje się w Essen.

Essen, 25 listopada.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Z odezw, skierowanych do sympatyków ruchu antyfaszystowskiego wynika, że w Essen znajduje się centrala organizacji do walki z faszyzmem niemieckim. Organizacji przewodniczy liberalny odłam społeczeństwa żydowskiego który jest na drodze porozumienia z odłamek partii socjalistycznej co do wspólnej akcji antyfaszystowskiej.

Dalsze obostrzenie dewizowe na Węgrzech

Budapeszt, 25 listopada.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Tak zw. komitet 33 uchwalił wczoraj dalsze zaostrzenia postanowień dewizowych. Eksport metali został zakazany i uzależniony od węgierskiego Banku Narodowego.

Dewizy, przeznaczone na eksport powyżej 300 pengów muszą być zadeklarowane w węgierskim Banku Narodowym.

Walka przeciw cłom angielskim Niemcy przesyłały wczoraj do Londynu towary na samolotach

Berlin, 25 listopada. Wczoraj o godz. 3-ej m. 30 obowiązująca poczęła w Anglii nowa podwyższona taryfa celna.

# Rola posła Liebermana w „Centrolewie”

## Zeznanie pos. Bitnera, red. Haeckera i b. marsz. Rataja

Warszawa, 25 listopada.

Pierwszy zeznawał wczoraj poseł ChD. adw. Bitner. Charakteryzuje on w sposób następujący stanowisko „Centrolewu”.

Wielokrotnie zwracałem w sejmie uwagę tych, którzy mieli coś do powiedzenia, że Polska nie może sobie pozwolić na wrzenie wewnętrzne. „Centrolew” dążył do przywrócenia w Polsce praworządności. Po dymisji rząd Switalskiego, kiedy premierem został Bartel, napozór nastąpiło pewne odprężenie.

— Jaka była rola Liebermana w Centrolewie?

— Położył on wielkie zasługi dla znalezienia wspólnej platformy między sanacją a opozycją. Dawniej był on bardziej radykalny. Widząc ostatnie jego kompromisowe „państwowe” stanowisko, pytałem go co na to wpłynęło. Odpowiedział mi tak: „Jestem już w tym wieku, że chciałbym tylko usunąć w Polsce to co mnie razi, z pożytkiem dla państwa. Nie mam już siły do pozytywnej pracy”.

— Co panu wiadomo o kongresie krakowskim?

— Ja byłem przeciwnikiem tego kongresu. Uważałem, że przede wszystkim trzeba zorganizować wiec lokalne. Celem kongresu było utworzenie skonsolidowanej opinii społecznej, która by zażądała zwołania sesji sejmu. Szło również o bliskie wybory.

— Czy po aresztowaniu posłów fala opozycji opadła?

— Nie, nastroje się jeszcze pogorszyły.

— Kolega mówił, że Witos jeździł na najdalsze kresy państwa ze swymi przemówieniami przedwyborczymi, a czy do Biarritz też jeździł?

— Nie.  
— Nigdy takiej koncepcji nie było.  
— Czy słyszał pan kolega o rewolucji podczas której urządził się dwumiesięczne wakacje?

— Nie.  
— Panie prezesie, czy w „Centrolewie” istniała przygotowana lista nowego rządu?

— Nie było takiej listy.  
Lieberman: — Jaki był cel opozycji?  
— Normalizacja życia państwowego.  
— Zatem nie zdobycie władzy?

### Zeznania redaktora Haeckera.

— Pośrednio osiągnięcie władzy. Następnie składa zeznania redaktor naczelny krakowskiego „Naprzodu” — Haecker. Za zgodą stron zwolniony został od przysięgi.

Adw. Jarosz: — Jak dawno jest pan redaktorem „Naprzodu”?

— 39 lat pracuję w „Naprzodzie”.

— Czy w Krakowie PPS. była nastrojona rewolucyjnie?

— Po zamordowaniu prez. Narutowicza wśród PPS w Krakowie było takie zburzenie, że chciano zrobić odwet i też endecji. Robiono mi nawet potem wyrzuty, że nie uczyniono tego odwetu. Przypominam sobie, że po sprowadzeniu

zwłok poległych pod Rokitną do Krakowa odbył się raut na ratuszu.

Obecny był na tym raucie między innymi Marszałek Piłsudski. Przemawiał on w sposób bardzo podniecony o zamordowaniu Narutowicza.

— Co pan sądzi o kongresie krakowskim?

— Ja w tem nie widzę nic rewolucyjnego.

— Czy Ciołkosz pracował w Naprzodzie?

— Od 1924 do 1927 r. był on wybitnym współpracownikiem, jednym z najbardziej zdolniejszych polityków — dziennikarzy.

Adw. Berenson: — Co panu redaktorowi wiadomo o roli Kostka-Biernackiego podczas pamiętnych walk w roku 1923 na ulicach Krakowa?

— Podczas walk na ulicach miasta zjawili się wówczas niespodziewanie major Kostka-Biernacki i major Dziadosz. Kto ich przysłał i z czyjego ramienia działali — to pozostaje dla mnie tajemnicą. Faktem jest, że P.P.S. ich nie zwywał.

— Co pan wtedy sobie o ich roli pomyślał?

— Ja struchlałem jak się dowiedziałem, że przybył Kostek.

— Dlaczego pan struchlał w roku 1923?

— Świadek nic nie odpowiada.

— Skąd pan zna Kostka-Biernackiego?

— Znałem go zdawna jako utalentowanego literata. Ja nawet przyczyniłem się do jego wybicia się i to jest moim grzechem.

— Czy był w Krakowie w mundurze?

— Występował w mundurze. Miał potem sprawę. Działała tam jakaś siła tajemnicza.

Prok. Grabowski: — Czy Kostka-Biernacki został skazany?

— Został uniewinniony.

CO MÓWI B. MARSZAŁEK.

Z kolei staje przy pulpicie świadek B. MARSZAŁEK SEJMU MACIEJ RATAJ.

Adw. Urbanowicz: — Czy za pańskiego marszałkowania był zamach majowy?

— Tak jest.

— Czy zamach ten został załatwiany przez sejm?

— Wszyscy głosowali wtedy, jako Prezydenta, na Marszałka Piłsudskiego dla dobra państwa, aby uniknąć domowej.

Następnie na pytanie obrony p. Rataja przytacza szczegóły znane już z innych świadków.

— Wogóle — mówi p. Rataj — prawie traktowano u nas pobłąźliwych chłopów lubią się trzymać paragrafów w duszy społeczeństwa. Uważałem, że trzeba wszcząć akcję zapobiegawczą ko odtrutkę. Zagadnienie to stało się sejmem, którego byłem wówczas szalkiem. Domagałem się, aby rozwołał sejm i rozpisać nowe wybory, albowiem wytworzyła się sytuacja paradoksalna. Pragnąłem aby naród się wypowiedział o sytuacji i aby zabrał głos rozstrzygający w uczciwych wyborach.

— Co panu wiadomo o Centrolewie?

— Jestem poniekąd jego organizatorem, ale nie potrafię powiedzieć, kiedy się zaczął, kiedy się skończył i czy wogóle jeszcze istnieje.

— Czy prowadził on działalność legalną?

— Jeżeli Centrolew jest przestępstwem, to ja raczej powinienem być ciągnięty do odpowiedzialności, a nie co siedzą na ławie oskarżonych.

— Czy Centrolew przygotowywał rewolucję?

— Nigdy w życiu! Uważałem, że raz dokonana rewolucja jest niebezpieczeństwem, ale dwie rewolucje mogą stworzyć system, którego Polska nie wytrzymałaby. My pochodzimy z pokolenia rewolucjonistów i nie jesteśmy tak małoduszni, aby jawnie przygotowywać zamachy.

Adw. Urbanowicz: — Co zna pan o toczonych w akcie oskarżenia słowach, że struna jest przeciągnięta i może pęknąć?

P. Rataj mówi podnieconym głosem: Mam odwagę powiedzieć tu, że struna jest tak przeciągnięta, że może pęknąć.

— Czy Witos i Kiernik podrywali czy też hamowali nastroje rewolucyjne?

— To są ludzie tak spokojni i przemyślni, że nie mogą nawoływać do rewolucji.

Osk. Lieberman: — Czy Marszałek Piłsudski żądał legalizacji zamachów?

Świadek: — Nie.

Prokurator: — Na czym pan opiera swoje zdanie o przeciągniętej strunie?

Świadek: — Na osobistych spotkaniach i rozmowach z chłopami i ich jej wsi.

Następnie oskarżony poseł Prokurator oświadcza, iż był członkiem sądu szalkowskiego, który sądził Korcia i wydał wyrok piętnujący go za porwanie subwencji od pewnych organizacji przemysłu śląskiego.

Na tem zakończony został wczorajszy dzień procesu.

## Zamordował towarzysza podróży, z którym jechał „na gape” w węglarce

Sosnowiec, 25 listopada.

Na terenie Dąbrowy Górniczej dokonano wczoraj straszego odkrycia.

W węglarce na dworcu kolejowym znaleziono trupa mężczyzny z rozstraskaną głową, bez ubrania i bez butów.

Ustalono, że nieznamy padł ofiarą morderstwa. Wszczęte natychmiast energiczne dochodzenie przyczyniło się do wykrycia sprawcy zbrodni. Okazał się nim Stefan Cholest. Cholest ukrywał się on do zarzucanej mu zbrodni, gdy jedynak na ubraniu jego znaleziono ślady krwi, i stwierdzono, że nosi on części garderoby zamordowanego, Cholest przyznał się do zbrodni.

Wyjechał on z Warszawy do Dąbrowy Górniczej w poszukiwaniu za pracą, lecz nie mając pieniędzy wsiadł do węglarki i jechał „na gape”. W Częstochowie wkradł się do węglarki jakiś mężczyzna, który oświadczył, że jest stolarzem i jedzie do swej narzeczonej do

Mysłowic.

Wówczas Cholest zamordował nieznanego i zdarł z trupa garderobe. W Łazach Cholest przeszedł do innego pociągu i odjechał do Będzina. Nazwiska zamordowanego dotychczas nie ustalono.

Jest to 30-letni blondyn, ubrany w ciemny garnitur, żółte półbuty, palto czarne z aksamitnym kołnierzem, wzrostu średniego. Cholest stanie prawdopodobnie przed sądem doraźnym.

## Tragiczna śmierć lotnika rumuńskiego.

Bukareszt, 25 listopada.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Na lotnisku wojskowym Pipera pod Bukaresztem miała dziś miejsce katastrofa lotnicza, której uległ podczas lotu ćwiczebnego jeden z najlepszych lotników rumuńskich, Okuleano.

Na wysokości 150 m. nad ziemią samolot skapotał i spadł na ziemię, ulegając całkowitemu zdruzgotaniu.

Lotnik poniósł śmierć na miejscu. Porucznik Okuleano we wrześniu r. b. dokonał lotu bez lądowania na trasie Bukareszt — Londyn.

## Deficyt budżetowy Stanów Zjednoczonych.

Nowy Jork, 25 listopada.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Oficjalnie zostało ogłoszone, że deficyt budżetowy Stanów Zjednoczonych od 1-go lipca r. b. osiągnął już obecnie 806 milionów dolarów.

## Preliminarz budżetowy Funduszu Bezrobocia.

Warszawa, 25 listopada.

Wczoraj odbyło się posiedzenie zarządu głównego funduszu bezrobocia, na którym ustalono preliminarz budżetowy tej instytucji na grudzień r. b.

Preliminarz budżetowy przewiduje na zasiłki dla bezrobotnych 9.374.000 zł. Fundusz bezrobocia oblicza że w grudniu r. b. liczba upoważnionych do korzystania z ustawowych zasiłków wyniesie około 120.000 osób.



Dziś i dni następnych

Nowe wielkie arcydzieło Cecil B. de Mille'a

## „MADAME SZATAN”

Wielki bal na Zeppelinie! Gigantyczna katastrofa w przestworzach.

Role główne: Kay Johnson, Reginald Denny, Lillian Roth. 5.000 statystów.

Rewelacyjny nadprogram.

Rewelacyjny nadprogram.

Pocz. o godz. 4 p.p.  
Passe portaut i bilety uliczne do odwołania nieważne.

## „PLENDID”

Dziś nieodwołalnie poraz ostatni!

## „ON I JEGO SIOSTRA”

Z udziałem najśliczniejszej Anny Ondry

oraz najznakomitszego niezapomnianego komika czeskiego

Wlasta Burjankova

Ceny miejsc: Zł. 1.-, 1.50 i 2.-

Wielki Teatr Światły „CASINO”  
Dziś poraz ostatni!

GARY COOPER i SYLVIA SYDNEY  
w filmie „Wielkowiejskie Ulice”

Ceny niższe: Zł. 1, 1.50, 2

# Sytuacja gospodarcza Polski w oświetleniu Instytutu Badania Konjunktur i Cen.

**Warszawa, 25 listopada.** Instytut badania konjunktur gospodarczych i cen w następujący sposób charakteryzuje obecną sytuację gospodarczą:

Ogólnym niepewności w gospodarstwie światowym jest obecnie niewyjaśniona sytuacja kredytowa Niemiec. Jak wiadomo, umowa moratoryjna, na podstawie której Niemcy, mogą nie spłacać kredytów krótkoterminowych, upływa w lutym 1932 r.

Jasne jest, że zamrożenie obiegu kredytów i zahamowanie wypłat w jednym wielkim kraju, związanym silnie z gospodarstwem światowym, oznacza załamanie równowagi kredytowej w wielu innych krajach. Nadto niepewność się po terminie lutym ułożą spłaty długów prywatnych i długów publicznych Niemiec, wywołuje w ogólnogospodarskich stosunkach kredytowych na całym świecie obawy.

Wiele państw w związku z zaostreniem kryzysu finansowego, celem ochrony swego bilansu płatniczego i rezerw banków emisyjnych, wprowadziło szereg mniej lub więcej ostrych przepisów regulujących obieg dewizowy.

Do państw tych należą Niemcy, Włochy, Austria, Czechosłowacja, Hiszpania, Portugalia, Węgry, Dania, Szwecja, Jugosławia, Grecja, Finlandja, Łotwa, Litwa, Estonia, Turcja, Ograniczenia obiegu de-

wiz, połączone najczęściej z reglamentacją handlu zagranicznego oraz utrudnienia dla importu, stosowane w szeregu innych krajów, stanowią poważną przeszkodę dla rozwoju wymiany międzynarodowej.

W Polsce zwykła cena zbóż odbywała się w dalszym ciągu, spekulacyjne zaś załamanie się tendencji zwykłej na rynku światowym nie odbiło się na rynku polskim. Naogół

**Zmniejszenie cen zbóż.**

spotęgując siłę nabywczą wsi, powinna odbić się korzystnie na ogólnej sytuacji gospodarczej, zwiększy bowiem rentowność warsztatów rolnych. Dotychczas jednak działanie zwykłej ceny nie ujawniło się jeszcze w realnej sytuacji rolników, ponieważ tylko pewna część gospodarstw sprzedawała zboże po wyższej cenie, a nadto spadły ceny głównych produktów hodowlanych.

Ogólny wskaźnik cen hurtowych, obliczony przez Instytut badania konjunktur gospodarczych i cen obniżył się w dalszym ciągu, osiągając poziom najniższy od czasu stabilizacji (w październiku 71,0 przy podstawie 1928—100). Zmniejszeniu uległa również produkcja przemysłowa, szczególnie silnie w zakresie dóbr wytwórczych (z 91,2 do 89,9) co się wyjaśnia, poza stopniowo odbywającym się zamkiem procesów inwestycyjnych, nagłym zahamowaniem eksportu hutniczego do Rosji.

O spadku działalności inwestycyjnej świadczy również stale zmniejszanie się przywozu maszyn. Rozmiary produkcji dóbr spożycia naogół nie uległy zmianie. W przemyśle konsumcyjnym pewne zwiększenie wytwarzania nastąpiło w przemyśle odzieżowym, skórnym, spożywczym, papierniczym i chemicznym. We włókiennictwie nastąpiło

**Zmniejszenie produkcji.**

Stosunki kredytowe uległy dalszemu pogorszeniu, w związku z restrykcjami kredytowymi, stosowanymi przez banki, oraz dalszym spadkiem cen artykułów przemysłowych, wzrosła niewypłacalność, jeśli mierzyć ją będziemy sumą weksli protestowanych. Jest bowiem jasne, że spadek cen wytwarza rosnące trudności w spłacie poprzednio, przy wyższych cenach, zaciągniętych zobowiązań. Z powodu spadku cen dopływ pieniędzy producenta i kupca maleje, a transakcje rynkowe nie pokrywają kosztów pierwotnej kalkulacji.

Odplyw wkładów, w znacznym stopniu pochodzących z wycofywania lokat zagranicznych, zwiększył ciasnotę na rynku pieniężnym, kurcząc siłę kredytową banków. Natomiast działalność kredytowa Banku Polskiego wzmożła się, co do pewnego stopnia działało w kierunku upłynnienia rynku.

Na rynku papierów wartościowych zwiększyły się lokaty w papierach o stałym oprocentowaniu, podnosząc kurs

**Niezerównane w gatunku i cenie**

Nowe mydło toaletowe wyrabiane z najszlachetniejszych surowców przez firmę Schicht-Lever S. A.



z łagodnych olejów roślinnych

US 1-135 P

tych walorów (z 77,2 w końcu października do 80,8 w drugim tygodniu listopada). Kursy akcji ujawniały raczej tendencję zniżkową przy nikłych obrotach.

## Odezwa Koła żydowskiego w sejmie do żydów polskich w sprawie proklamowanego przez endecję bojkotu. Żydzi szukają sprawiedliwości w społeczeństwie polskim. Protest przeciw nieodpowiedzialnym wybrykom endeckim.

**Warszawa, 25 listopada.** Koło żydowskie w sejmie jako reprezentacja parlamentarna ludności żydowskiej wydało dziś długą odezwę do żydów polskich.

W odezwie tej na wstępie koło żydowskie uświadamia ludność żydowską, że ostatni tydzień przyniósł szereg brutalnych napaści, które w społeczeństwie żydowskim wywołały głębokie wstrząśnienie. Napaści te do najwidoczniej uplanowane zgóry do samych szczegółów przez generalny sztab partji endeckiej a batalia, która zaczęła się zrazu w formie ataków studentów przeciwko studentom żydowskim przetrząsała się na całą ludność żydowską w szeregu miast i miasteczek.

Koło żydowskie stwierdza w swej odezwie, że ludność żydowska na ulicach miast i miasteczek była bita i atakowana nieraz nemiłosiernie, lecz zupełnie bezpodstawnie. Urządzano regularne napaści na sklepy i inne przedsiębiorstwa żydowskie, wybijano szyby, zabrano mienie a nawet tu i ówdzie zabowano towary.

Wśród tych aktów gwałtów zdarzały się czyny potworne wprost zdziwienia i rozwydrzenia, kierowane wyłącznie przez jakąś ukrytą rękę, którą szukać trzeba w sferach najwyższych przywódców partji endeckiej.

Dowodem tego jest, że rada naczelna stronnictwa narodowego w ub. niedzielę z całym bezwstydem głośno aprobowala te wszystkie ohydne wykroczenia, udzielając im swej wyrażonej pochwały i traktując paskarski heroizm jako dowód na potęgę, po której nastąpiła zwycięska walka celem wprowadzenia wszechstronnego bojkotu żydów w celu odepchnięcia ich z polskiego rynku.

Koło żydowskie stwierdza dalej w swej odezwie, że lwia część społeczeństwa polskiego odezwała się, potępiając w ostrych słowach endeckie i występując w obronę prawa i praworządności, które to słowa endecja ohydnie naduży-

wa, stawiając je jako swe rzekome postulaty pod adresem rządu w walce z nim. Te głosy społeczeństwa polskiego znajdują uznanie społeczeństwa żydowskiego, które stwierdza jednocześnie że także rząd zajął podczas ostatnich wypadków stanowisko leżące z obowiązkiem władzy państwowej i na apel społeczeństwa żydowskiego odpowiedział w sposób najzupełniej stanowczy.

Tymczasem jednak podniecona przez niedzielne uchwały Stronnictwa Narodowego fala okrutnej nienawiści rozle-

wa się po kraju i zagraża reszce, i tak już przez kryzys podważonej egzystencji gospodarczej, żydów. Czego kryzys nie dokonał — tego dokonać ma w myśl życzeń stronnictwa narodowego — bojkot.

Ludzie wywołujący w tak ciężkich przełomowych chwilach krwawą i bezkrwawą wojnę domową nie zdają sobie sprawy z położenia i niszczących skutków. Postępują jak szaleńcy.

W tym stanie rzeczy koło żydow-

skie wzywa społeczeństwo żydowskie do wytrwania, zapowiadając, że chociaż wojny tej nie chcieli i jej nie wywołali, to jednak w oparciu o sprawiedliwą część społeczeństwa polskiego będą dążyć do zwycięskiego odparcia wściekłego ataku nienawiści.

Odezwa koła żydowskiego ma być w wielu tysiącach egzemplarzy rozrzucona w całym kraju przez wszystkie bez różnicy przekonań społecznych ugrupowania polityczne i związki zawodowe.

## Niema problemu „korytarza” Polska musi mieć dostęp do morza. — Sensacyjny artykuł Augura.

**Nowy York, 25 listopada.** Nowojorski „Times” ogłasza artykuł sławnego publicyście angielskiego Augura omawiający sytuację międzynarodową, wytworzoną wskutek pobytu Laval'a w Waszyngtonie.

Artykuł stwierdza, że Niemcy znajdują się w przededniu ostatecznej kapitulacji. W części artykułu poświęconej Polsce Augur pisze:

„Należy sobie zdać sprawę do jakiego stopnia Polska domłuje we wschodniej Europie. Zaledwie po 10 latach istnienia jako państwo suwerenne, Polska wyrobiła sobie dzisiaj tak potężną pozycję, że obecnie żadna próba w tej części świata nie może bez Polski i bez jej zezwolenia się udać. Można sympatyzować z rządami Marsz. Piłsudskiego lub nie, ale trzeba przyznać, że zdołały one zapewnić Polsce pozycję międzynarodową tak silną, że może ona interwenjować według upodobania w rozważaniach głównych prac europejskich.

Tak zwany „korytarz” którego losy senator Borah tak łatwo zdecydował, jest dostępem do morza narodu o 30

mln. ludności. Ludność Polski rozrasta się z taką szybkością, że nawet niemieccy statystycy przyznają, że niedługim jest czas w którym zrówna się ona z ludnością narodu niemieckiego.

Oredzie Wilsona gwarantujące Polsce dostęp do morza, wskazuje na to, że działał on jako wielki polityk. Senator Borah nie tylko wykazał wielką ignorancję w sprawach europejskich ale wywołał w Polsce oburzenie, a na terenie Ligi wywołał niekorzystną dla Niemiec reakcję w sprawach rozbrojenia.

Może byłoby bardzo ciekawem, aby senator Borah dowiedział się, że „Korytarz” jest w pewnej mierze kwestją Wielkiej Brytanji. Łatwo byłoby na mapie wykazać, że porty korytarza są jedynie na długiej granicy wybrzeża od Holandji do granicy przez które towary brytyjskie mogą być importowane do wnętrza kraju niezależnie od niemieckiej kontroli.

Przed wojną światową Berlin posiadał monopol wszystkich tych portów, co mu pozwalało narzucać imperjum Brytyjskiemu traktaty handlowe wyraż-

nie dla Rosji niekorzystne. Wywoływało to wielkie oburzenie w Rosji i przyczyniło się do wybuchu wojny światowej. Istnienie „korytarza” leży zatem zarazem w interesie Rosji jak i Wielkiej Brytanji.

**Kiedy będzie mianowany nowy wicewojewoda łódzki?**

**Warszawa, 25 listopada.**

W ministerstwie spraw wewnętrznych zapytywaliśmy dziś o osobę przyszłego wicewojewody łódzkiego na miejsce opróżnione przez przeniesienie wicewojewody Kirtklickisa na stanowisko wojewody pomorskiego do Torunia.

Odpowiedziano nam, że kandydatura wicewojewody łódzkiego nie jest ustalona i dopiero w połowie przyszłego tygodnia a przedewszystkiem po powrocie premiera Prystora z Krynicy zostanie przedstawiona P. Prezydentowi do pisu.

# SPORT

## Bogate plany bokserów IKP.

Jak się dowiadujemy sekcją bokser- ska I.K.P. pertraktuje obecnie z czoło- wemi drużynami bokserскими w kraju, które sprowadzone zostaną do Łodzi ce- lem roegrania towarzyskich spotkań. — Sezon spotkań towarzyskich rozpocznie I.K.P. na początku stycznia.

Jednocześnie dowiadujemy się, że I. K.P. rozegra szereg potkań w innych miastach, przyczem między inn. zakon- traktowane już zostało spotkanie z silną obecnie drużyną Wawelu w Krakowie na dzień 3 stycznia.

## Przed turniejem o mistrz- two Polski.

W pierwszych dniach grudnia rozpo- czyna się w całym kraju turniej siatków- ki o puchar Polskiego Związku Gier Spor- towych. Poszczególne okręgi wyłonia zwycięzcę turnieju, następnie zaś roze- grany zostanie finał między mistrzami poszczególnych grup.

W Łodzi ze względu na dużą ilość drużyn, które wezmą udział w tym tur- nieju, najprawdopodobniej rozgrywki od- bywać się będą w kilku grupach. W spra- wie tej odbędzie się w dniu dzisiejszym w lokalu Ł.K.S. konferencja klubów, które zgłosiły akces do tego turnieju.

## Sporty zimowe w Łodzi.

W najbliższych dniach uruchomiony zostaje na treningowym boisku ŁKS-u tor lodowy. Pragnąc umożliwić młodzie- ży szkolnej korzystanie z tego toru, Ł. K.S. wydaje dla młodzieży szkolnej abo- namenty na cały sezon zimowy po cenie zł. 5.

Niektórzy hokeiści drużyny ŁKS-u postanowili udawać się co pewien okres czasu na niedzielę do Katowic by móc trenować na sztucznym, torze hokejo- wym pod okiem trenera i czołowych ho- keistów polskich.

Na inaugurację sezonu hokejowego w Łodzi rozegrane zostanie towarzyskie spotkanie między ŁKS-em a Legią war- szawską.

Ł.K.S. przystąpił do zorganizowania sekcji narciarskiej. Instruktorom tej sek- cji będzie znany piłkarz ŁKS-u, Król.

Chelmiński czołowy hokeista ŁKS-u (dawnie Union), który przebywa od dłuższego czasu w Warszawie, zawiado- mił Ł.K.S., że nadal grywać będzie w hokeja w barwach drużyny łódzkiej.

## Garbarnia udaje się do Włoch

Mistrz Polski K.S. Garbarnia per- traktuje od dłuższego czasu z czołowe- mi klubami włoskimi w sprawie odby- cia tournée po Włoszech w czasie Świąt Bożego Narodzenia. Pertraktacje zna- jąca się już na ukończeniu. W czasie wago tournée Garbarnia zmierzy się z Juventusem, FC Milano i FC Blegna. — Garbarnia uda się do Włoch w składzie zawodników.

## Dalsze sukcesy bokserów śląskich w Finlandji.

W dalszym ciągu pobytu bokserów śląskich w Finlandji. Wieczorek pokonał w Helsingforsie w drugiej rundzie przez techniczne k. o. Hilljanena. Wocka miał wygraną walkę na punkty z Zid- laeckem, lecz sędziowie przyznali zwy- cięstwo finlandczykowi. Zawodom przy- glądało się około 5 tysięcy widzów.

Z Helsingforsu udają się pięściarze do Tallina. Wieczorkowi i Wocce towarzy- czy kapitan związkowy P.Z.B. p. Sa- łowski.

## 10-tio kilometrowy marsz w Łodzi.

W nadchodzącą niedzielę o godzinie 10-tj rano odbędzie się w Łodzi marsz 10-kilometrowy, jako próba sprawności sportowej. W marszu tym wezmą udział walczyący się o państwową odznakę sportową. Start do marszu nastąpi o go- dzinie 10 na Mani.

## Szereg klubów zawieszonych

Polski Związek Pływacki zawiesił szereg klubów łódzkich w związku z nie- regularnym składem członkowskich.

Kluby zawieszono nie mogą brać u- działu w żadnej imprezie pływackiej, or- ganizowanej przez zrzeszone kluby.

# Projekt ustawy o zgromadzeniach

## Wszystkie dotychczasowe przepisy tracą moc prawną.

P. minister spraw wewnętrznych prze- dał już sejmowi projekt ustawy o zgro- madzeniach.

O zwołaniu zgromadzeń do lokalu

na 2 dni przed zgromadzeniem (art. 6). Zgromadzenie pod gołem niebem może się odbyć tylko za zezwoleniem władzy.

podanie, zaś o nie należy złożyć najpóź- niej na 3 dni przed zgromadzeniem (art. 7). Zarówno zawiadomienie jak podanie o zezwolenie powinno zawierać imię i nazwisko zwołującego, cel i program zgromadzenia, wreszcie wskazanie je- zyka obrad, jeżeli mają się toczyć w je- zyku nieurzędowym (art. 8).

## Co usłyszymy przez radio

### dziś, w czwartek, dnia 26 listopada

#### TRANSMISJA KONCERTU SOLI- STÓW Z WARSZAWY.

Rozgłośnia łódzka P. R. transmituje dziś w czwartek, 26 listopada od godz. 17.35—18.50 ze studja stacji warszaw- skiej bardzo interesujący koncert soli- stów.

Na koncercie tym p. *Małgorzata Kur natowska*, pieśniarka, wykona pieśni or- miańskie, p. *Anita Romanowska-Radzka* skrzypaczka, odegra szereg utworów dawnych i nowszych a p. *Aleksander Wielhorski*, pianista i kompozytor wy- kona utwory polskie, własne i autorów innych, m. in. Henryka Pachulskiego (1859—1922) i Juliusza Zarębskiego (1854—1885).

Akompaniuje znakomity prof. Ludwik Urstein.

#### KONCERT EUROPEJSKI Z PRAGI CZESKIEJ.

Radioabonentów łódzkich a w szcze- gólności właścicieli detektorów czeka dziś nadsłuchanie interesująca audycja.

Mianowicie Rozgłośnia Łódzka „Pol- skiego Radja” przeprowadza za pośred- nictwem stacji warszawskiej transmisję z Pragi Czeskiej koncertu europejskiego, w wykonaniu najlepszych artystów

czeskich. Koncert ten rozpocznie się o godzinie 20.30 i trwać będzie do godz. 22.30.

Celem lepszego zorientowania się w programie audycji, radzimy posłuchać omówienia koncertu europejskiego z Pragi, które wygłosi o godz. 20.15 zna- ry krytyk muzyczny — p. Karol Stro- menger.

#### WILEŃSKI ŻYD — WYBITNY PISARZ I PATRIOTA POLSKI.

W związku z rocznicą śmierci wy- bitnego pisarza i patriotę polskiego ży- da wileńskiego — Juliusza Klaczko, odda cześć jego zasługom p. Władysław Arcimowicz w odczycie, transmitowa- nym z Wilna dziś, w czwartek, o godz. 17.10.

Juljusz Klaczko był jedną z przedziw- nych postaci, jakie wydało wileńskie ghetto. Człowiek, który wyrósł w atmo- sferze obcej polskiej kulturze tak mocno i rzetelowo potrafił w nią wejść, że wkoń- cu zajął na jej tle wartościowym blaskiem.

Klaczko stał się polskim pisarzem i to pisarzem który dołożył dużą cegiełkę do upiększenia polskiego języka do je- go wzbogacenia i wypolerowania.

# BOMBE

noś i przy pogodzie.

## Rynek dyskontowy w Tomaszowie Maz.

### Błędna polityka Komunalnej Kasy Oszczędności.

Do niedawna istniały w Tomaszo- wie Mazowieckim następujące źródła kredytu dyskontowego: oddział Banku Polskiego, Komunalna Kasa Oszczędno- ści, Bank Kupiecki Spółdzielczy, Bank Ludowy oraz grupa dyskonterów pry- watnych.

Bank Polski udziela kredytów sto- sownie do swego regulaminu wyłącznie pod zabezpieczenie hipoteczne. Pod- stawę do udzielania tego rodzaju zabez- pieczenia ma w sferach gospodarczych Tomaszowa tylko bardzo nikiel grono przemysłowców, przezto Bank Polski stanowi nader ograniczone źródło kre- dytu i tomaszowski ogół gospodarczy w znakomitej swej większości ze źró- dła tego korzystać nie ma możliwości. Jest tak tembardziej, że suma kredytów redyskontowych, jakimi dysponują banki prywatne jest stosunkowo bardzo mała.

Bank Kupiecki Spółdzielczy założo- ny został kilka lat temu, dzięki inicja- tywie i staraniom, a nawet dzięki ofia- rom materialnym znanego przemysłow- ca tomaszowskiego, p. *Emanuela Born- steina*, który do dnia dzisiejszego sto- na czele tej instytucji. Bank ten obsłu- guje miejscowy średni przemysł i czyni wszystko możliwe, aby zaaprowidowa- te sfery w kredyty obrotowe. Nieste- ty, instytucja ta tylko w pewnej części może uczynić zadość potrzebom kredo- towym średniego przemysłu, a to ze względu na rozmiar swych kapitałów.

Bank Ludowy, istniejący od lat kil- kunastu, udziela kredytów prawie wy- łącznie drobnym handlarzom. Zasięg je- go jest znaczny, obroty (łącznie z in- kasem) wyrażają się cyfrą kilku miljo- nów złotych rocznie.

Oba wymienione banki prywatne, kierowane przez ludzi fachowych i dziel- nych, rozwijają się pomyślnie, przyno- sząc korzyści sferom przemysłowo- handlowym.

Do niedawna bardzo poważną rolę grała w zakresie dyskonta Komunalna

Kasa Oszczędności, jako instytucja sta- nowiąca źródło taniego kredytu dla dro- bnego przemysłu, kupiectwa i licznych rzesz urzędniczych, a temsamem bada- ca przeciwwagą lichwiarskiego dys- konta prywatnego. Kasa była instytucją finansowo nader zasobną, to też oddzia- ływała korzystnie na cały rynek pie- niężny.

Niestety, we wrześniu stan finanso- wy Komunalnej Kasy Oszczędności uległ pogorszeniu, wskutek szeregu nie- prawidłowości w jej gospodarce. Komunalna Kasa Oszczędności udzieliła gwarancji za kolektora Loterii A. Herz- mana na 40.000 zł., przyjmując od nie- go, jako podkład interesu gwarancyjne- go weksle, które następnie okazały się bezwalutowe. Pozatek K. K. O. udzieli- ła kredytów na kilkadziesiąt tysięcy złotych, osobom, które podobnie, jak Herzman, już w chwili zrobienia inte- resu nie przedstawiały żadnej gwaran- cji materialnej. Te oraz inne błędne po- ciągnięcia wytworzyły sytuację, w któ- rej Komunalna Kasa Oszczędności zmu- szona była zawiesić czynności dyskon- towe, t. j. funkcję najbardziej istotną i dla miasta ważną.

Skutki tego faktu nie dały na siebie długo czekać. Prywatny rynek dyskon- towy natychmiast zareagował zwyżką stopy procentowej. Od chwili zejścia z placu K. K. O., jako instytucji dyskon- towej, można obserwować stałą zwyż- kę procentu, który dochodzi obecnie za weksle dobre i średnie małych przemy- słowców i urzędników do 3 proc. mie- sięcznie, a nawet wyżej. Zawieszenie dyskonta w Komunalnej Kasie Oszczę- dności stało się doniosłym wypadkiem dla Tomaszowa, gdyż wskutek tego prywatny rynek dyskontowy o zabar- wieniu wyraźnie lichwiarskim awanso- wany został do znaczenia poważnego źródła kredytu. Ten stan rzeczy jest oczywiście dla przemysłu i kupiectwa bardzo szkodliwy i sferom tym bardzo zależy na usunięciu go.

Najpóźniej w przeddzień zgromadze- nia władza odmówi zgromadzenia w lo- kalu, jeżeliby się ono sprzeciwilo ob- owiązującym przepisom, lub zagrażało by, zdaniem władzy, bezpieczeństwu, spoko- jowi lub porządkowi publicznemu (art. 9). Dla tych samych powodów władza może odmówić również zezwolenia na zgromadzenie pod gołem niebem. Zgro- madzenia pod gołem niebem są niedopus-zczalne w promieniu pół km. od miejsca pobytu Prezydenta Rzeczypospolitej, od miejsca posiedzeń sejm i zgromadzenia narodowego, przez cały czas trwania se- sji, oraz obiektów wojskowych: koszar, magazynów, materiałów wybuchowych, obiektów fortecznych, placów ćwiczeń, strzelnic (art. 14). Z wyjątkiem osób u- prawnionych do noszenia broni, uczestni- ctwo osób uzbrojonych w zgromadzeniu jest niedozwolone.

Władza może delegować swego przed- stawiciela, który obowiązany jest oka- zać przewodniczącemu swoją legityma- cję i który może żądać odeń informacyj o osobach mówców i wnioskodawców, jak również o treści zgłaszanych wnio- sków i rezolucyj (art. 15). Przedstawiciel władzy ma prawo zgromadzenie roz- wiązać, jeżeli przewodniczący nie dopełni swych obowiązków, dotyczących przestrzegania ustawy oraz zapewnienia bezpieczeństwa, spokoju i porządku pu- blicznego, lub nie rozwiąże zgromadze- nia na życzenie, toz u.c. (do- nia na żądanie przedstawiciela władzy. Rozwiązanie należy poprzedzić ostrze- żeniem, jeżeli zaś okaże się to niemożli- we lub zwłoka, grozi niebezpieczeń- stwem, przedstawiciel władzy rozwią- zuje zgromadzenie bez ostrzeżenia (art. 16).

Zgromadzenia, odbywające się w lo- kalach, gdy osoby zebrane znane są oso- biście zwołującemu lub przewodniczą- cemu, oraz zebrania członków legalnie istniejących zrzeszeń są zgromadzeniami niepublicznymi czyli zebraniem (art. 18), które nie wymagają ani zgłoszenia ani zezwolenia władzy (art. 19).

Wszelkie zjazdy uważane są za zgro- madzenia publiczne (art. 21). Na zjazdy międzynarodowe udziela zezwolenia mi- nister spraw wewnętrznych w porozu- mieniu z ministrem spraw zagranicznych (art. 23).

Przekroczenie powyższych przepi- sów karane będzie administracyjnie grzywną do 3.000 złotych lub aresztem do 3 miesięcy bądź też obu temi karami łącznie (art. 25).

Przepisy wyżej przytoczone nie do- tyczą zgromadzeń, zwoływanych przez władze publiczne, zebrani religijnych i po- chodów, urządzanych przez związki re- ligijne prawnie uznane, zebrani familij- nych, szkolnych i akademickich (art. 27).

Z chwilą wydania niniejszej ustawy, tracą moc: rosyjskie, tymczasowe prze- pisy o zgromadzeniach, rozporządzenie Komisarjatu Gen. Ziemi Wschodnich, au- strjacka ustawa, niemiecka ustawa o sto- warzyszeniach, wreszcie ustawa z dnia 5 sierpnia 1922 roku w sprawie wolności zgromadzeń przedwyborczych, oraz in- ne wszelkie przepisy, dotyczące zebran i zgromadzeń (art. 30).

W motywach do projektu wypowie- dziany jest pogląd, że ocena, czy zgro- madzenie zagraża bezpieczeństwu, spo- kojowi lub porządkowi publicznemu, na- leży do swobodnego uznania władzy.

## Dyżury antek.

Dzis w nocy dyżurują następujące antek- Suke, M. Kasperkiewicz (Zgierska 51), Suke, J. Sitkiewicz (Kopernika 26), J. Zundelwicz (Piotrkowska 25), W. Sokolewicz i W. Szale (Przejazd 19), M. Lipieca (Piotrkowska 193), A. Rychtera i B. Łobody (11 Listopada 86)



**Listopad**  
**26**  
CZWARTEK

Dziś Piotra P. M.  
Jutro Wirgiliusza B. W.

|                 |      |
|-----------------|------|
| Wschód słońca   | 7.12 |
| Zachód słońca   | 3.34 |
| Wschód księżyca | 3.01 |
| Zachód księżyca | 9.21 |
| Długość dnia    | 7.25 |
| Ubyło dnia      | 8.31 |

### Strejk kotoniarzy

rozpocząć się ma w poniedziałek (i) W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie zarządu związku robotników przemysłu pończosznego w Łodzi. Na posiedzeniu omawiano wyniki konferencji w Inspektoracie pracy, o której już „Republika” donosiła, a która skończyła się bez rezultatu, gdyż przemysłowcy nie zgodzili się na podpisanie umowy według arbitrażu inspektora pracy.

W wyniku długiej dyskusji zarząd związku postanowił proklamować powszechny strejk w całym przemyśle pończosznym w Łodzi. Na niedzielę, dnia 29 b. m. zwołane zostaje walne zebranie wszystkich robotników - kotoniarzy, na którym zapadnie decydująca uchwała w tej mierze. Strejk rozpocznie się prawdopodobnie w poniedziałek.

### Przez dzieci do rodziców.

Wykłady o spisie w szkołach. Minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego zarządził, aby w wyższych oddziałach szkół powszechnych oraz w szkołach ogólnokształcących i zawodowych została poświęcona w drugiej połowie miesiąca listopada jednogodzinna lekcja na zaznajomienie uczniów z celem i programem spisu ludności.

W związku z powyższym władze spisowe m. Łodzi przesyła do wszystkich szkół znajdujących się na terenie naszego miasta materiał wyjaśniający załączony do spisu w formie broszury p. t. „Co nam da drugi powszechny spis ludności” (wydawnictwo Głównego Urzędu Statystycznego).

Za pośrednictwem dzieci wiadomości o spisie dotrą do rodziców i w ten sposób wykłady w szkołach o spisie przyczynią się do spopularyzowania akcji spisowej wśród najszerszych warstw ludności.

### Co ludzie gubią

podczas spacerów w parkach miejskich.

W Biurze wydziału plantacji miejskiej (ul. Prez. Narutowicza nr. 2), znajdują się niżej wymienione przedmioty, znalezione w roku bieżącym w parkach miejskich, które można odebrać do dnia 31-go grudnia w godzinach urzędowych.

Portfel zawierający pewną sumę pieniędzy, teczka z książką i zeszytami, parasolka, pelerynka, czapka, berety, kapelusze, łopatką, książka w języku żydowskim, klucze, piłki, torebki, puderniczka, płaszcz, szczotka do ubrania, bielizna, futerał, pantofle, portmonetka, bielizna, skarpetki i inne.

Wymienione przedmioty, o ile będą nieodebrane w wyżej wspomnianym terminie zostaną przekazane obywatelskiemu komitetowi niesienia pomocy najbardziej potrzebującym.

### WIELKI KONCERT FILHARMONJI

W środę, dnia 2-go grudnia o godz. 8.30 wieczorem odbędzie się wielki koncert dla zasile. nia funduszu „Domu Starców” przy ulicy Pomorskiej.

Łaskawy udział w koncercie biorą: pp. Olga Hiwicka która niedawno święciła tryumfy w Rydze i na ostatnim koncercie popołudniowym w Łodzi, Helena Ostrowska, świetna śpiewaczka, która po powrocie z Mediolanu po raz pierwszy przedstawiła się łódzkiej publiczności, znakomity muzyk prof. St. Frydberg, wiolonczelista Maurycy Reimberg i b. dyrektor teatru p. Józef Strużak w swoim repertuarze (imitacja Chenkina) kierownictwo artystyczne i akompaniament ob. dyr. Teodor Ryder.

Ze względu na cel i osoby wykonawców koncert będzie się niewątpliwie cieszył wielkim powodzeniem.

# Tajemnicza tragedia w komisariacie policji.

## Bezrobotny, oskarżony przez kochankę o kradzież, powiesił się na drabinie w lokalu policyjnym.

(dg) Wczoraj około godziny 7-ej wieczorem w lokalu 5-go komisariatu policji w Łodzi rozegrał się niezwykle dramat.

O tej porze do dyżurnego przodownika zgłosiła się jakaś para. Niewiasta, wskazując na swego towarzysza, oświadczyła, że od dłuższego czasu mieszka z nim razem w domu przy ulicy Cegielnianej 80. Obecnie, po dłuższym współżyciu stwierdziła, że

**kochanek ją okrada** i wobec tego sprowadziła go do komisariatu.

Mężczyzna, oskarżony o kradzież, którym był 35-letni Jan Kuntze, pozwolił swej towarzyszącej złożyć zeznania i dopiero, gdy ona skończyła oświadczył, że gdyby się poczuwał do jakiegokolwiek winy

**to by nie przyszedł do komisariatu.**

Dalej opowiadał on również o stosunku, jaki go łączył z młodą niewiastą. Od dłuższego czasu mieszkali razem w przykładnej zgodzie. Gdy jednak stracił pracę i nie mógł zarobić ani grosza kochanka

**chciała go się pozbyć.**

Kuntze nie chciał dobrowolnie opuścić mieszkania i wobec tego ma go

bezpodstawnie oskarżyła o kradzież **przypuszczając, że go aresztują.** Przewodnik policji, który wysłuchał tych zeznań, postanowił zbadać, kto z nich mówi prawdę.

W tym celu polecił Kuntzego zaprowadzić do przyległego pokoju, chcąc szczegółowo przesłuchać niewiastę w jego nieobecności.

Kuntzego wyprowadzono.

Niewiasta zeznawała kilka minut. Gdy badanie zostało skończone dyżurny przewodnik polecił wprowadzić Kuntzego, mając zamiar jego również oddzielnie przesłuchać.

Posterunkowy wszedł do przyległego pokoju. Ujrzał on wówczas **straszłą scenę.**

Z drabiny, która stała przy ścianie **zwisła ciało Kuntzego.**

Skorzystał on z tego, że w pokoju nie było nikogo i policjanci nie zwracali na niego żadnej uwagi i

**powiesił się na drabinie na pasku od spodni.**

Kochanka Kuntzego, dowiedziawszy się o jego strasznym czynie,

**dostała ataku histerycznego.**

Zaalarmowano telefonicznie pogotowie. Kuntzego jednakże nie udało się

już uratować. Przybyły lekarz zdołał jedynie stwierdzić zgon.

Zwłoki zabezpieczono na miejscu do zejścia władz sądowych.

Policja obecnie prawdopodobnie nie zdoła już ustalić, czy oskarżenie o kradzież było prawdziwe. Nie stwierdzono również, co pchnęło Kuntzego do samobójczego czynu.

W sprawie tej toczy się jeszcze dochodzenie.

### Na pomoc bezrobotnym

**potrzebne są ogromne sumy.**

(i) Onegdaj udał się do Warszawy p. wojewoda Jaszczołt, który wziął udział w konferencji wojewodów, dotyczącej sprawy pomocy dla bezrobotnych. Na konferencji tej stwierdzono, że lokalne komitety pomocy dla bezrobotnych są całkowicie zorganizowane i gotowe do prowadzenia jaknajszerszej akcji.

Niestety, stwierdzono, że nie wszystkie warstwy społeczeństwa odpowiedziały na apel naczelnego komitetu. Bardzo duże odłamy społeczne nie wzięły udziału w dobrowolnym opodatkowaniu się na rzecz pomocy bezrobotnych, to też środki finansowe, przeznaczone na prowadzenie tej akcji, są jeszcze niedostateczne.

W związku z tem w dniu 1 grudnia odbędzie się w Warszawie zjazd naczelników wydziałów finansowych lokalnych komitetów, który radzić będzie nad uzyskaniem dalszych potrzebnych funduszy.

### Odczyt w wojemodę.

Liga państwowa w piątek, dnia 27-go b. m. o godzinie 7-ej wieczorem urządza odczyt hr. Piotra Dunin-Borkowskiego p. t. „Zagadnienie niebezpieczeństwa ukraińskiego w Polsce”.

Jest to najpoważniejsza z naszych kwestyj mniejszościowych, albowiem ukraińcy należą do tych ugrupowań, które posiadają większość na pewnym terytorjum w obrębie Polski a stąd i trwała podstawa; wśród tych zaś ugrupowań etnicznych, zwłaszcza ukraińcy z bylej Gólczy osiągnęli pewien stopień kultury, a zatem: zdolność do sformułowania programu politycznego z dużą wyrazistością. To też sprawa ukraińska, pomimo całej antypatii jaką wzbudzają masy i podpalenia, stosowane przez skrajne ugrupowania, powinna być rozpatrzona z całym spokojem i gruntownością na wzór angielski, którzy nie zawahali się zasiąść do obrad z Gendhim, przywódcą ruchu antyangielskiego w Indjach.

P. Dunin-Borkowski jest niewątpliwie powołany do przemawiania na temat, jak rozwijać kwestię ukraińską. Wyborny praktyk administracyjny były wojewoda lwowski i poznański, podczas swych rządów we Lwowie mógł zbliżyć obserwować społeczeństwo i partje polityczne ukraińskie. Leczne jego artykuły, umieszczone w „Drobie”, świadczą że rozpatruje te sprawy w sporób głęboki i obiektywny. Udział jego w pracach komisji uprawnienia naszej administracji oraz w ankiecie, rozpisanej przez komisję konstytucyjną seimu, na temat reformy konstytucji, świadczą, że nie uchodzi jego zainteresowaniu cała dziedzina ustroju i zarządu państwem.

Bilety nabywane można w sekretarjacie Ligi, Aleja Kościuski Nr. 17, poprzeczna oficyna, II-gie piętro, codziennie od godz. 7 do 9 wiecz. oraz przy wejściu na odczyt. O miejscu odczytu podane będą specjalne zawiadomienia w gazetach i na plakatach ulicznych.

### Rakieta.

— 0 —

### Mąż-kochanek.

Znów oglądaliśmy na ekranie kinoteatru „Rakieta” (Siemkiewicza 40) rewelacyjny film p. t. „Mąż-Kochanek”. Fascynujący ten film osnuty na tle wypadku barona Loevensteina w Brukselli, ilustrujący stosunki panujące w świecie milionerów amerykańskich oraz będący w swej treści historią tragedji człowieka walczącego o miłość swej żony, należy pod każdym względem do najwspanialszych filmów, jakie ukazywały się w ostatnich czasach na ekranach zarówno amerykańskich, jak i europejskich. Doskonała reżyserja, fascynująca treść oraz koncertowa gra tej miary gwiazd, co wytworzył i żywiłowy Warner Baxter oraz pełna wdzięku i uroku Catherine Dale Owen składają się na niezapomnianą całość. Ilustracja muzyczna bez zarzutu.



Uderzenie krwi do głowy, ścisłante w okolicy serca, brak tchu, uczucie strachu, przeczucie nerwowe, migrena, niepokój i bezsenność mogą być łatwo usunięte przy użyciu naturalnej wody gorzkiej Franciszka - Józefa. Ządac w aptekach i drogerjach.

# Talerz zupy dla bezrobotnych

## winien zawierać ustaloną ilość kalorii.

(ii) W roku bieżącym, podobnie jak i w latach ubiegłych rozpocznie się w Łodzi akcja dożywiania bezrobotnych i ich rodzin, prowadzona przez magistrat. W dożywianiu tem główną rolę odegrać ma ciepła strawa w postaci

**talerza zupy i kromki chleba.**

Ponieważ strawa ta wydawana będzie raz dziennie, należało zwrócić uwagę na to, by była ona bardzo pożywna. I oto zainteresował się tą sprawą związek miast, z tego względu, że akcję taką prowadzą magistraty niemal wszystkich miast polskich. Jak się dowiadujemy, związek miast polskich zwrócił się do szeregu wybitnych lekarzy, działaczy społecznych i fachowych dyrektorów wielkich kuchen dla bezrobotnych, i po zebraniu od nich opinji, nadesłał obecnie do wszystkich miast

**normy pożywienia,**

jakie powinno być wydawane bezrobotnym, aby pieniądze przeznaczone na ten cel były należycie wydawane, a zupa odegrała swą właściwą rolę dla organizmu ludzkiego.

A więc osoba dorosła powinna pochłaniać dziennie 2500 jednostek cieplnych czyli kalorii. Dziecko od lat 8—12 — 2000 kalorii, a dziecko w wieku przed szkolnym od lat 3—5 — 1200 kalorii. Na podstawie powyższych cyfr, talerz zupy, którą otrzyma dorosły bezrobotny powinien zawierać 1300 kalorii, dla dziecka w wieku szkolnym 1000 kalorii, a dla dziecka w wieku przedszkolnym — 600 kalorii.

Dopiero przy zachowaniu tego stosunku masowe dożywianie bezrobotnych oraz ich dzieci będzie racjonalne i wartościowe.

### Jak Kuba BOMBIE

jak BOMBA Kubic.

# Restaurator płaci autorom

## utworów muzycznych, granych w zakładzie

(d) W ostatnich czasach w restauracjach wynikać dość często zatargi pomiędzy właścicielami tych lokali, a przedstawicielami związku autorów i kompozytorów na tle opłat za wykonywanie przez orkiestrę rozmaitych utworów muzycznych.

Właściciele restauracji twierdzą bardzo często, że nie interesują się zupełnie programem muzycznym swych orkiestr nie wiedzą nawet jakie utwory są wykonywane i nie poczuwają się do obowiązku płacenia.

Związek autorów i kompozytorów scenicznych w tych wypadkach występuje na drogę sądową, domagając się od restauratorów wypłaty tantiem autorów. Jedna z tego rodzaju spraw dotarła obecnie do sądu najwyższego, który wydał zasadnicze orzeczenie, rozstrzygające raz na zawsze wszelkie spory.

Sąd Najwyższy orzekł, że właściciel przedsiębiorstwa gastronomicznego obowiązany jest do płacenia tantiem autorów w myśl prawa autorskiego, choć nie zawierał żadnych umów z autorami ani z właścicielami orkiestr i kompozytorami scenicznymi, nie układał programów i

nie pobierał opłat od publiczności za muzykę.

Sąd Najwyższy w orzeczeniu swem oparł się na artykule 55 ustawy o prawie autorskiem, w myśl którego kompozytor, względnie jego zastępca prawny może żądać odszkodowania za naruszenie jego praw.

Nie jest słuszny pogląd, że właściciel przedsiębiorstwa nie miał obowiązku troszczyć się o treść programu, skoro odda swój lokal dla celów produkcji muzycznych i w ten sposób musi być uważany, jako urządzający koncerty.

Również zdaniem Sądu Najwyższego, obojętnym jest, że nie pobierał opłat od publiczności za koncerty, skoro opłaty za wykonywanie utworów muzycznych, chronionych przez prawo autorskie, pobierał od właściciela restauracji członkowie zespołu muzycznego.

Zdaniem sądu w wypadkach niepłacenia tantiem autorów odpowiedzialny jest nie tylko właściciel lokalu, ale i członkowie orkiestry, którzy bezprawnie wykonywali utwory muzyczne.

Związek autorów i kompozytorów może więc w tych wypadkach wystąpić ze skargą zarówno przeciwko restauratorowi, jak i orkiestrze.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj w czwartek drugi i ostatni występ go-raco w Łodzi przyjmowanej Opery Warszawskiej...

W piątek i w sobotę wieczorem sztuka Bu-hakowa „Mieszkanie Zojki“.

TEATR KAMERALNY

Dzisiaj w czwartek, w piątek i w sobotę wie-czorem ostatnie powtórzenia szlagierowej „Hau Hau“...

W sobotę i w niedzielę o godzinie 5-ej po południu po cenach znizonych przezabawne „Hau Hau“.

TEATR POPULARNY (Ogrodowa 18)

Dzisiaj z powodu generalnej próby przedsta-wienia zawieszono.

Jutro, to jest w piątek, dnia 27-go b. m. wcho-dzi na afisz sensacyjna komedia Ridleya i Ma-rivalea „Express Północny 133“...

Z. T. K.

Zydowskie towarzystwo krajoznawcze urza-dza następujące wycieczki:

W niedzielę, dnia 29-go b. m., — na wystawę obrazów w Instytucie propagandy sztuki, Zbiór-ka o godz. 11-ej przed miejską galerią sztuki w Parku Sienkiewicza.

W piątek dnia 27 b. m., o godzinie 9 wie-czorem odbędzie się w lokalu towarzystwa przy ulicy Wólczńskiej Nr. 35, odczyt p. prezesa d-ra Friedmana n. t. „Szklce z przeszłości żydów w Łodzi“.

W niedzielę, dnia 29-go b. m., o godzinie 9-ej wieczorem odbędzie się w lokalu towarzy-stwa „Wieczór żywego słowa“ w wykonaniu artystów trupy wileńskiej.

WIELKI FESTIVAL KARNAWAŁOWY

Gorączkowe przygotowania do wielkiego festiwalu mód karnawałowych, który się od-będzie we wtorek, dnia 8-go grudnia o godz. 12-ej w pol. w Sali Filharmonii z udziałem naj-lepszych firm warszawskich...

Modele będą prezentowane przez najpiękniej-sze artystki i modelki warszawskie. Układ festiwalu i reżyseria pokazu spoczywa w rękach znakomitej gwiazdy teatralnej Mariji Balcer-kiwiczówny...

DZISIEJSZY KONCERT PAWŁA EMERICHA

Dzisiaj odbędzie się w sali Filharmonii zapo-wiedziany koncert Pawła Emericha. Znako-mity ten artysta grać będzie na podwójnej klawaturze Moor na fortepianie koncertowym Bösendorfera...



W.I.Z.O — W.I.Z.O

ZRZESZENIE KOBIET ŻYD.

Sienkiewicza 26

Dzisiaj w czwartek o godz. 9-ej w. Dyrektor Ke-ren Hajesodu w Jerozolimie Dr. ARTUR HANT KE wygłosi referat o obecnej sytuacji w sło-nizmie i o życiu w Palestynie.

Wstęp dla członkiń i wprowadzonych gości bezpłatny.

Pulowery artystyczne

Przyjmuję do roboty pulowery, a drutach ręcznych, Fasony wiedeńskie.

LILI HIRSZMAN, Kilińskiego 14, II piętro



Nieście pomoc najbardziej

Dnia 28 listopada, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszej najukochańszej córki

ś. † p.

Izabeli Musiałówny v. Muszałskiej

za spokój Jej duszy odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele Matki Boskiej Zwycięskiej o godz. 8.30 rano, na które zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

RODZICE I SIOSTRY.

Dnia 25-go b. m. po długich cierpieniach zmarł najukochańszy Mąż i Ojciec

B. P.

JAKÓB WOLBERG

przeżywszy lat 45.

Wyprowadzenie zwłok z domu przedpożrzebowego odbędzie się dziś t. j. dn. 26-go b. m. o godz. 1-ej po poł., o czym zawiadamiają w głębokim smutku pożałowania godnym

Żona, Córka i Rodzina.

Wypadki zatrucia mięsem

zdarzają się w Łodzi coraz częściej.

(i) Sprawa nadzoru nad mięsem przywożonym do Łodzi od dłuższego już czasu stanowi przedmiot troski władz miejskich i państwowych. Mimo bowiem, iż wprowadza się coraz surowsze sankcje karne, mimo iż obstrza się kontrolę — ciągle zdarzają się wypadki zatrucia mięsem, czy to niewieźmem czy też chorem, dowożo-nem do Łodzi z okolic podmiejskich.

W związku z tem w dniu wczoraj-szym odbyła się w magistracie, pod przewodnictwem wiceprez. Rapalskie-go specjalna konferencja, w której wzięli udział dyrektorzy rzeźni łódz-kich, przedstawiciele cechów rzeźniczo-wędliniarskich i t. d. Tematem konfe-rencji miało być zorganizowanie na te-renie Łodzi specjalnej stacji badania mięsa, bez pieczęci której nie wolno byłoby sprzedawać ani też przetwa-rzać mięsa na wędliny.

Na wstępie obrad wiceprez. Rapal-ski wskazał, iż samorząd docenia nale-życie sprawę nadzoru nad mięsem przywożonym do Łodzi, celem zapew-nienia bezpieczeństwa mieszkańcom na szego miasta. Dowodem tego jest wnio-sek magistratu, zgłoszony na posiedze-nie rady miejskiej w dniu 17 września b. r., aby mięso przywożone do Łodzi bezwzględnie było badane na stacji kon-trolli. Niewiadomo jednak z jakich powo-dów wyłączono z pod przepisów tego

zarządzenia rzeźnię chojeńska, która nie posiada odpowiednich urządzeń, gwarantujących, iż mięso z niej pocho-dzące jest zupełnie zdrowe.

Z tego też względu magistrat wysto-sował do ministerstwa spraw wewnątrz-nych specjalne pismo, z prośbą o zaak-ceptowanie uchwały rady miejskiej i rozciągnięcia mocy tej uchwały na wszystkie bez wyjątku rzeźnie, znajdu-jące się poza obreębem Łodzi.

Po tem oświadczeniu wywiązała się dłuższa dyskusja, w trakcie której przedstawiciele organizacji rzeźnic-kich charakteryzowali warunki uboju bydlą w rzeźni chojeńskiej.

Między innymi podkreślano, że rzeź-nia chojeńska nie zatrudnia fachowych robotników, lecz prowadzi swe prace systemem gospodarczym, przy pomo-cy członków rodzin rzeźniczych, któ-rzy pracują niekiedy po 16 i więcej god-zin na dobe. Oczywiście nie pozostaje to bez ujemnego wpływu na wartość mięsa i warunki sanitarne uboju.

Po dyskusji wiceprez. Rapalski oś-wiadczył, że niezależnie od pisma do ministerstwa spraw wewnętrznych, w najbliższym czasie magistrat podejmie interwencje osobistą w ministerstwie, aby uzyskać jaknajszybsze zatwierdze-nie uchwały rady miejskiej i zapewnić bezpieczeństwo zdrowia mieszkańcom Łodzi. Na tem konferencja została zam-knięta.

Nie kładź BOMBY

między drzwiami.

Rządca majątku—zabójcą.

Sąd skazał Raczyńskiego na 6 mies. więzienia

(as) W kwietniu b.r. w majątku ziem-skim Różyce pod Łodzią dokonano za-bójstwa.

Pewnego dnia rządca majątku, Fran-ciszek Raczyński, w towarzystwie swe-go znajomego, Józefa Fabiniaka, wszedł do stajni, by sprawdzić, czy wszystko jest w należytym porządku. Raczyński zastał w stajni woźnicę Władysława Włodarczyka. Gdy rządca stwierdził, że staj-nia nie została należycie oczyszczona, zwrócił na to woźnicy uwagę.

Włodarczyk, uważając widocznie, że pretensje rządcy są niesłuszne, zdener-wował się i oświadczył, że jeżeli mu się nie podoba, to może sam oczyścić staj-nię.

Raczyński uczył się dotknięty na ho-norze. Pochwylił łaskę, okutą żelazem i zadał nią cios w głowę woźnicy. Nie-szczesny Włodarczyk padł na ziemię, tracąc przytomność. Nim przybył lekarz woźnica wyzionął ducha. Rządce aresztowano.

Wczoraj stanął on przed łódzkim są-dem okręgowym, który sprawę tę rozwa-żał pod przewodnictwem sędziego Ło-zińskiego, w asyście sędziów Mujewa i Jasinowskiego. Oskarżał prokurator De-czyński.

Raczyński tłumaczył się na sprawie, że działał w obronie własnej. Twierdził on, że woźnica prawdopodobnie był pija-ny i bez żadnego powodu zamierzył się nań jakimś dragiem i dlatego uderzył go łaską. Zeznania świadków były dość sprzeczne. Jedni z nich zeznawali zgod-nie z aktem oskarżenia, dowodząc, że woźnica nie miał żadnego zamiaru ude-rzyć oskarżonego, pozostali zaś twier-dzili, że Raczyński istotnie działał w o-bronie własnej.

Sąd, po wysłuchaniu przemówień prokuratora i obrońcy, wydał wyrok, mocą którego Raczyński został skazany na sześć miesięcy więzienia. Prokurator zapowiedział apelację.

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ

POLSKIEGO RADJA

CZWARTEK, dnia 26 listopada 1931 r.

11.58—12.10: Sygnał czasu z W-wy, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, odczytanie progr. na dzień bieżący.

12.10—13.15: Muzyka z płyt gramof. i A. Klingbeil, Piotrkowska 160.

12.35—14.00 8-my Koncert szkolny z Filhar. Warszawskiej. Wyk. Ork. Filharmonii pod dyr. J. Bojanowskiego St. Millerowa (sopr.) Marge-ritta Trombini-Kazuro (klawestyn) i Ignacy Ro-senbaum (akomp.) Słowo wstępne wypowie T. Mayzner. W programie muzyka francuska (tr. z W-wy).

14.00—15.50 Przerwa.

15.50—16.15 Program dla dzieci. 1) Obrazek pióra p. H. Rostafińskiej-Choynowskiej p.t.: „Na podwórku“, 2) Transmisja z Wilna. Opowiada-nie cioci Hali p.t.: „Kulawe bocianiatko“.

16.20—16.40 Lekcja języka francuskiego (kurs średni) (tr. z W-wy).

16.40—16.55: Muzyka z płyt gramof. z W-wy.

17.10—17.35 Odczyt z Wilna p.t.: „Wileński Kłaczko“ — wygł. p. Wł. Arcimowicz.

17.35—18.50 Koncert popołudniowy (tr. z W-wy).

18.50—19.15: Rozmałości.

19.15—19.50 Kom. Izby Przem. Handl. w Ło-dzi i odczytanie programu na dzień następny.

19.30—19.45 Kalendarzyk filmowy repertuar-teatrów i płyty gramofonowe.

19.45—20.00: Prasowy Dziennik Radiowy (tr. z W-wy).

20.00—20.15 Feljton p.t.: „Nowe święty do-zdobycia“ — wygł. p. Stefania Podhorska. Oko-łów (tr. z W-wy).

20.15—20.30 Omówienie koncertu europej-skiego z Pragi Czeskiej.

20.30—22.30 Koncert europejski z Pragi Czeskiej.

22.30—22.45: Dodatek do Prasowego Dzien-ka Radiowego, kom.: meteorol., polic., oraz wie-domości sportowe (tr. z W-wy).

22.45—24.00 Muzyka lekka i taneczna z W-wy.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

19.05. Ryga. „Córka muzyka“ — ope-retka Jarno.

19.25. Wiedeń. Koncert w wyk. Igna-cego Friedmana (fort.) z udz. Wiedeń-skiej Ork. Symf.

20.10. Kopenhaga. Koncert symfo-niczny.

20.20. Bukareszt. Koncert symfo-niczny.

20.30. Praga. Koncert europejski.

20.35. Medjolan. „Giovanni Gallu-rese“ — opera Italo Montemezziego.

21.00. Rzym. Koncert z udz. Arrigo Sarato.

21.25. Wrocław. Koncert Filharmonii Śląskiej z udz. Stefana Frenkla.

22.15. Paryż. Koncert poświęcony u-tworom Sergiusza Prokofiewa z udzia-łem kompozytora. Tr. z Sali Pleyel.

22.15. Londyn Regional. „Janet and Felix“ — operetka Cyrila Scotta.

Z RUCHU WYDAWNICZEGO

„Walka zbrojna o niepodległość Polski 1905 — 1918“.

Chcąc zrozumieć ideę Legionów Piłsudskie-go w momencie wybuchu wojny w 1914 roku, należy się cofnąć do lat, poprzedzających wojnę, kiedy to z niesłabnącym zapałem i wytrwałością od-bywała się praca nad tworzeniem i bojem wy-szkoleniem organizacji wojskowych, początko-wo tajnych później zaś jawnych, które w więk-szości weszły w skład Legionów.

Praca mjr. Lipińskiego jest pierwsza w lit-eraturze polskiej, która zamyka w sobie cało-kształt dziejów ostatnich walk o niepodległość. Przedstawiając historię wszystkich wojskowych formacji polskich, istniejących do czasu powsta-nia państwa polskiego, obejmując okres 1905—1918 r., kolejno omawia organizacje i związki przedwojenne, historię Legionów Piłsudskiego, I, II, III korpus, P.O.W. dywizję syberyjską dy-wizję Żeligowskiego oraz armię polską we Francji.

Historia lat 1905—1918 stanowi finał przeszło 100-letniej wojny narodu polskiego o niepodle-głość. Wspominały, zwycięski finał, oprócz tego, nigdy niegasnąca gloria nieugiętego, hardego du-cha i niezłomnego oręża polskiego.

Można śmiało powiedzieć, że książka mjr. Lipińskiego jest zjawiskiem wprost rewelacyjnym na rynku księgarskim, zarówno ze względu na zestawienie całego szeregu niepublikowanych dotychczas faktów, opartych na niewyżytkanych dotąd przez nikogo źródłach jak i ze względu na swą formę pisarską.

Praca zawiera liczne fotografie z ówczesnych czasów, nie publikowane w znacznej mierze do-tychczas, a które są bardzo charakterystyczne i przyczyniają się do nadania jej barwności i żywości.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Niniejszem uprzejmie proszę o umieszczenie oświadczenia w poczynnym piśmie Jego treści następującej:

Wobec pogłosek, że w pewnym ścisłym kół-ku odczytaliśmy się obraźliwie o powym odwiecie społeczeństwa, na prośbę moich klientów oświe-dzam, że wiadomość, która do nich dotarła, jest zwykłą prowokacją złośliwie przeciwno mnie skierowaną.

Racz przyjąć i t. d. Kreslę się z szacunkiem I. POKSIŃSKI Tomaszów - Maz.

## Pabjanice.

### DOZYWIANIE BIEDNYCH.

komitet grodzki podkomitet niepomocy najbiedniejszym zamiejszczakowo wydawać najbiedniejszym zasilku produkty spożywcze w naturze. Według programu obliczeń akcja ta pociągnie miesięcznie wydatek w wysokości 30,000 zł.

Wobec jednak ofiary napływają do komitetu zmuszony był poddać swoją uchwałę.

W poprzednim posiedzeniu komitet wprowadził dożywianie przy kuchach, przyczem narazie zrealizacja tych celów wyzyskane trzy nowe kuchnie instytucji dobroczynnych. Dotychczas zarejestrowano w biurze 1400 zgłoszeń na zapomnienie się spozdliwać, że po zmianie wydatków z produktów w naturze, liczba zgłoszeń zmniejsza się, co jest zjawiskiem powszechnie znanym.

W najbliższych dniach komitet rozporządza wydanie węgla, którego posiadanie wynosi około 2 tysiące korcy. W tym celu wydawana będzie odzież. W najbliższym posiedzeniu komitetu został p. Tomczak, wiceprezydent m.

### PRZECIWGRUŻLICZY.

komitet wojewódzkiego komitetu przeciwwgruźliczego dr. W. Schler, naczelny lekarz kasy choro- w Pabjanicach zwołał w dniu 9 bieżącego tygodnia Przeciwwgruźliczego.

komitet postanowił zorganizować w najbliższych tygodniach przeciwwgruźliczy program tygodnia złożyć się od pogadanki w szkołach, propagandę ulotek i broszur oraz znaczków na walkę z gruźlicą

### PRZED SPISEM.

W dniu dzisiejszym zakończono zwołanie komisarzy spisowych. — Komisarze okręgowi odbyli je- dne kursy informacyjne, na których wykładacze naczelny komisarz spisowy Piotr Gallus. Zapotrzebowanie na komisarzy spisowych w liczbie 230 osób w całości pokryte, a to dzięki u- naczytelstwa oraz urzędników i pracowników instytucji samorząd- nych i społecznych.

komisarz otrzymał plan swe- go wykazem domów i budyn- gospodarczych, spis właścicieli nie- włości, oraz szereg broszur infor-acyjnych.

W ostatnich dniach we wszystkich miejscowościach powiatu odbyły się z okazji kwartalnych zebrań społecznych odczyty informujące o zna- czeniu spisu powszechnego. Odczytów przesyłało zgóra 20. Słuchaczy było około 4,000.

Wobec uznaniem podkreślić, że w bieżącym przeprowadzone zosta- ły, co pozwoli przypuszczać, że w najbliższym tygodniu w Pabjanicach wypadną szczególnie

## Zgierz.

### WYKONANIE FIZYCZNE I PRZYSPOSOBIENIE WOJSKOWE.

W murach miasta rozplakowano obwiesz- kach powiatowego komitetu WF i powiatowego Rzewskiego, w któ- rym odbyły się o działalności komitetu, wyja- szenia i korzyści wychowania fizycznego i wy- konania wojskowego, zwłaszcza dla mło- dzieży w wieku poborowym, którzy otrzymują przywilejów w późniejszej służbie

Wzglądów budżetowych komitet w tym celu zorganizuje nowych oddziałów. Zapisy przyjmują tylko do dnia 30 b. m.

### PORANEK MUZYCZNY.

W dniach 29-go b. m. o godzinie 3-iej po poł. odbył się w sali gimnastycznej szkoły powszech- nej przy ulicy Pawińskiego zebranie informacyj- ne o nieruchomości w sprawie przepro- wadzenia spisu ludności, jak również w sprawie

### ZEBRANIE WŁAŚCICIELI DOMÓW.

W dniu 29-go b. m. o godzinie 3-iej po poł. odbył się w sali gimnastycznej szkoły powszech- nej przy ulicy Pawińskiego zebranie informacyj- ne o nieruchomości w sprawie przepro- wadzenia spisu ludności, jak również w sprawie

# Kto otrzyma nagrodę m. Łodzi.

**Powinna ona być przyznana malarzowi,**

**związanemu z naszym miastem.**

## Dwie koncepcje — dwie kandydatury.

W roku bieżącym nastąpiła zmiana w statucie dawnej nagrody literackiej m. Łodzi. Rozszerzono statut w ten sposób, że na przyszłość będą mogli reflek- tować do nagrody nie tylko literaci, ale kolejni i przedstawiciele innych dziedzin sztuki. W roku bieżącym nagroda, jak postanowiono

**ma przypaść w udziale malarzowi.**

Przeciwno takiemu rozszerzeniu sta- tutu nie w zasadzie mieć nie można, tembardziej, iż nagród literackich w Pol- sce w ciągu ostatnich lat namnożyło się wiele i ujawniła się groteskowa sytuacja, że trzeba już było szukać literata z doprawdy głośnym nazwiskiem, który jeszcze nie dostał jakiejś nagrody. Poza- tem nic nie przemawia za tem, aby sztuki plastyczne czy muzyka w Polsce mia- ły jakikolwiek bądź dezawantaż w sto- sunku do literatury pięknej.

Nieco gorszą rzeczą jest fakt, że rów- nocześnie ze zmianą statutu poczęto w dobre poinformowanych kołach mówić o tem,

**kto w roku bieżącym otrzyma nagrodę malarską...**

Stwarza to pozory, jakoby umyślnie w tym celu zmieniono statut nagrody, aby mógł z niej skorzystać ktoś, kto nie jest literatem, a chciałby jeszcze zdążyć zain- kasować gotówkę dopóki można, dopóki czas... Oczywiście, nie można dać wiary takim pogłoskom, ale bądź co bądź są one symptomatyczne i wymagają, aby tę kwestję już obecnie

**wentylować jaknajbardziej i jaknajotwar- ciej.**

Podobno ma nagrodę dostać malarz znakomity, o głośnym nazwisku, posiada- jący poważne stanowisko w dziedzinie sztuki. Malarz ten nie jest łodzianinem i nie z Łodzią w swej twórczości nie ma wspólnego. Nie ujmując nic z jego zas- ług, gotowi jesteśmy jednakże bronić te- zy, że nagroda malarska m. Łodzi po- winna w pierwszym rzędzie wypaść tak, aby podkreślała

**pewien lokalny koloryt nagrody.**

w szerokiej mierze uwzględniała jej „łódzkość”. I tu nasuwają się na razie dwie uwagi:

1) albo nagroda malarska 1932 ro- ku będzie „nagrodą zasługi dawnej” i

tutaj wybija się nazwisko znakomitego malarza światowej sławy, dziś już mniej aktywnego i potrzebującego poparcia ma- terjalnego — **Maurycyego Trębacza.** Kandydatura ta spotkałaby się z pow- szechną sympatią i uznaniem dla stare- go malarza, który w każdym innym spo- łeczeństwie korzystałby już dawno z pro- centów od swego wielkiego kapitału za- sług artystycznych.

2) albo nagroda malarska 1932 roku będzie „nagrodą zachęty” i wtedy na porządek dzienny wysuwa się

**nazwisko Karola Hillera,**

malarza o wielkiej kulturze i niewyzys- kanych możliwościach, a jednak przodu- jącego już swą wiedzą artystyczną i ta- lentem.

Te uwagi rzucamy jeszcze na kilka miesięcy przed zdecydowaniem sprawy nagrody. Uważamy, że powinna się na temat nagrody bieżącego roku potoczyć swobodna i szeroka dyskusja, właśnie z publicznym omawianiem kandydatur. Ażeby nie można było powiedzieć, że ktoś chyłkiem i ukradkiem po nagrodę sięgał... (—)

## Czy wolno popełnić samobójstwo.

**Jedni twierdzą, że dobrowolna śmierć jest prawem człowieka, inni — że jest to dezercja.**

## Epidemia samobójstw w St. Zjednoczonych

Od czasu, gdy kryzys objął w swe kleszcze życie gospodarze w Stanach Zjedno- czonych zapanowała epidemia samobójstw, na którą żywo zareagowała opinia i prasa. Poniżej przytoczamy w streszczeniu prze- cistawne opinie dwóch wybitnych lekarzy nowojorskich, które ukazały się w piśmie „The Spectator”

Dr. Harrison wypowiada się za po- zostawieniem zupełnej swobody ludziom w dysponowaniu prawem do życia i śmierci. Twierdzi on, że problem samo- bójstwa nie istnieje. Dając wyraz swym poglądom pesymistycznym na życie, twierdzi; dr. Harrison, iż gdyby od jego gestu miało zależeć utrzymanie przy ży- cju kandydata na samobójcę — nie uczyniłby tego. A to dlatego, że, jak mówi, **„życie nawet w wypadkach najszcze- śliwszych, jest długim łańcuchem niesz-część”.**

Kontynuując konsekwentnie bieg swych myśli, dr. Harrison wypowiada zdania, iż ten, kto przecina nić swego ży- cja dobrowolnie, wykazuje odwagę **po- pełnienia czynu, przeciw któremu bun- tuje się z całą siłą instynkt samozach- owawczy.** Aby zwalczyć i przemoć w so- bie ten odruch, należy się zdobyć na nie- zwykłą siłę woli.

**„Większa część ludzi żyje, nie odczu- wając wcale beznadziejskości życia, któ-**

ra przesłaniają im małe przyjemności, codzienne zajęcia, drobne interesy. Po- zatem w każdym społeczeństwie znajdu- je się pewna liczba osobników **niepotrze- bnych nikomu, nieprzydatnych do nicze- go, wyrządzających krzywdę swem ist- nieniem nie tylko innym, ale i sobie — i ci pozostają przy życiu tylko dlatego, że brak im odwagi do przecięcia pasma ży- ciowego”.**

„Naogół panuje opinia, mojem zda- niem błędna, pisze dr. Harrison, iż **sa- mobójstwo nie jest chorobą.** Tymczasem jest to choroba, nie różniąca się od każ- dej innej, np. zapalenia płuc. Zresztą nie jest to choroba śmiertelna. Wielką liczbę kandydatów na samobójców znajdu- jemy wśród nieszczęśliwych amantów: myślą oni o samobójstwie a dopiero a posteriori wyszukują powody, przema- wiające za pozostaniem przy życiu”.

Dr. Harrison w dalszym toku swoich wywodów dochodzi do wniosku, że spo- łeczeństwo nie ma żadnego powodu do- tworzenia organizacji, mającej zwalczać ep- demię samobójczą. Natomiast wypo- wiada myśl paradoksalną **utworzenia or- ganizacji, której zadaniem miałoby być ułatwienie samobójstwa.**

Opinia dr. Harrisona, zdecydowanego pesymisty, jest tak skrajna, snobistyczna nawet, że „Spectator” przytacza ją, jako objaw psychozy.

Przedstawicielem wręcz przeciw- nych poglądów na życie i jego wartość jest autor drugiej odpowiedzi, **dr. Hoff- man.** Samobójstwo jako zjawisko spo- łeczne i jako czyn indywidualny jest, zda-

nem dr. Hoffmana przejawem chorobow- wem.

„Kto studjował problemat samobój- stw, ten wie, że pewne środki i metody prewencyjne mogą skutecznie zapobie- gać rozwojowi tego zjawiska. Mojem zdaniem, praca, którą trzeba podjąć dla powstrzymania neurasteników i cho- rych od popełnienia samobójstwa, jest po- łyteczna i skuteczna. Ale, aby dała on- wyniki, należy stworzyć organizację, o- bejmującą cały kraj i rozporządzającą od powiedniemi środkami materialnymi dla zbadania przyczyn i warunków społecz- nych, które popychają natury słabsze do samobójstwa”.

Dr. Hoffman nie analizuje wogóle kwe- stji słuszności, czy niesłuszności samo- bójstwa, jak to czyni dr. Harrison; dla niego kwestja jest przesądzona: **czło- wiek stworzony jest do życia i powinien żyć.** Skoro roczna przeciętna samo- bójstw popełnionych w Stanach wynosi około 50,000, skoro wzrost wynosi prze- szło 5 proc. w stosunku rocznym od roku 1920, skoro dwie trzecie zamachów sa- mobójczych kończy się śmiercią, skoro istnieje 20 miast, które według statysty- ki amerykańskiej, są uprzywilejowane pod względem ilości aktów samobój- czych (Little Rock, Davenport, Sacra- menta, San Francisco, Terre Haute, Richmond, Spokane, Portland, Tacoma, Denver, El Paso) — konieczność akcji zapobiegawczej o charakterze społecz- nym jest udowodniona, jak twierdzi sta- nowczo dr. Hoffman.

Or.

## BOMBY

**nie bij nawet kwieciem**

### PRYWATNE POGOTOWIE LEKARSKIE

Zielona 6. 12-333

Telefon:

Udziela doraźnej pomocy lekarskiej we wszel- kich wypadkach nagłych o każdej porze dnia i nocy — Lekarska pomoc akuszer, ginekolog

### ZEBRANIE W STOW. APLIKANTÓW SĄDOWYCH I ADWOKACKICH.

Zarząd Stowarzyszenia Aplikantów sądowych i adwokackich w Warszawie oddział w Łodzi podaje do wiadomości członków stowarzyszenia, że doroczne walne zebranie odbędzie się dnia 9 grud- nia o godz. 21 m. 30 w lokalu stowarzy- szenia, Piotrkowska 91.

**Nieście pomoc najbiedniejszym**



„Widzi pan, panie Kowalski, oto są te smacz- ne pastylki Panflaviny, które w biurze, w kinie, w pociągu, w teatrze, w tramwaju, kró- tko mówiąc wszędzie, gdzie w jednym po- mieszczeniu zbiera się dużo ludzi, chronią mnie przed zakażeniem. Radzę Panu, aby Pan podczas obecnych zmiennych jesiennych dni, gdy niebezpieczeństwo zaziębienia, grypy lub anginy jest szczególnie duże, spróbował zażywać Panflavinę w pastylkach, a przynaj-mniej Pan niewątpliwie słuszność lekarzom, którzy stale zalecają Panflavinę jako najskutecz- niejszy środek zapobiegawczy. Również i dzieci chętnie zażywają te znakomite pa- stylki. Są one, nawiasem mówiąc, do naby- cia we wszystkich aptekach”.

## KREDYTY „ZAMROŻONE”

Jest to wyrażenie, które weszło ostatnio do międzynarodowego słownika finansowego i które w trafnym skrócie ujaśnia zjawisko, albo raczej kompleks zjawisk, leżących u podstawy obecnego kryzysu pieniężnego.

Kredyty „zamrożone” są to kapitały, wypożyczone na krótki termin, które nie dają się uruchomić. Jeżeli Anglia musiała uciec się do zawieszenia wymiennalności swej waluty na złoto, to dlatego, że nie mogła uruchomić sum, udzielonych pod postacią kredytów krótkoterminowych Niemcom i innym krajom; sum, które, jej były potrzebne dla zaspokojenia swych własnych wierzycieli.

Zamrożenie kredytów odbija się na funkcjonowaniu organizmu gospodarczego podobnie, jak na organizmie ludzkim — obecność skrzepu w naczyńach krwionośnych: przerywa stały obieg którego kredyty są czynnikami koniecznym. Następstwem takiego zatamowania normalnych funkcji organizmu gospodarczego jest załamanie się jego równowagi: organizm gospodarczy upadają się do wzięcia, do którego można wejść, ale z którego nie można wyjść.

Zjawisko zamrożenia kredytów występuje w najbardziej ostrej postaci w Niemczech. Wskazywano już niejednokrotnie niebezpieczeństwo inwestowania kapitałów krótkoterminowych do przedsiębiorstw i instytucji użyteczności publicznej, wymagających raczej kredytów długoterminowych. Nagle uświadomienie konsekwencji, jakie spowodować może taka polityka wywołało wśród kapitalistów zagranicznych — amerykańskich i angielskich — dążność do wycofania kapitałów; dążność, która uwarunkowała krach finansowy Niemiec i — ogólne rozprężenie światowego gospodarstwa pieniężnego.

Układ t. zw. „mobilizacyjny” odroczył płatność tych zobowiązań niemieckich do dnia 29 lutego 1932 roku. Data ta uważana jest w kołach finansowych za moment przełomowy, mający zdecydować już nie tylko o losach Niemiec, ale o losach finansów światowych.

Chodzi wszak o sumy niebyłejakiej. Według ostatniego obliczenia Banku Rzeszy całość długów krótkoterminowych, zaciągniętych przez gospodarstwo niemieckie dosięga 11 miliardów marek; sumę zamrożoną definitywnie ocenia się na 6 — 7 miliardów marek. Otóż nie ulega wątpliwości, że sumy te zapłacone nie zostaną, pro prostu dlatego, że — zapłacone być nie mogą. Istota kredytów krótkoterminowych polega na tem, że te kredyty — w swej całości — nigdy nie są spłacane, a tylko odnawiane. Nie dotyczy to, oczywiście, pożyczek poszczególnych, wziętych z osobna; przeciwnie, każda z nich winna być gotowa w momencie płatności do uiszczenia się, aby uwolnić kapitały, które zostaną użyte do analogicznej operacji, mającej przyczynić się do utrzymania stałej równowagi kredytowej. Równowaga ta zostaje zachowana, gdy ustaje prawidłowość i regularność elementów, wewnątrz masy stałe nieruchomości, lub co najwyżej ulegającej nieznaczny wahaniom. Kiedy zaznacza się wzmocniona dążność do wycofywania kapitałów — dążność, nie znajdująca naturalnej przeciwwagi w nowych kredytach — wtedy następuje zjawisko zamrożenia masy pieniężnej tak, jak to ma miejsce obecnie w Niemczech.

Biorąc pod uwagę niezwykle rozmiary długu niemieckiego i zdecydowaną niechęć wierzycieli do konsolidacji kredytów krótkoterminowych na długoterminowe, trzeba liczyć się z możliwością nowego wstrząsu finansowego Niemiec, wstrząsu, który, oczywiście, nie pozostałby bez wpływu na całość gospodarstwa światowego.

Kredyty zamrożone są jedną z najprzekrętszych konsekwencji kryzysu zaufania jak i przerywa współczesne życie gospodarcze. Z punktu widzenia ekonomicznego, fakt wchłonięcia przez go-

sodarstwo niemieckie kapitałów obcych nie jest w zasadzie niczem anormalnym. Organizm gospodarczy może doskonale żyć z długiem krótkoterminowym lub długoterminowym, wewnętrznym lub zewnętrznym, państwowym lub handlowym, podobnie, jak egzystencji banku nie podważa fakt, że posiada on depozyty. Ale warunkiem nieodzownym funkcjonowania każdego, obciążonego długami, organizmu gospodarczego jest zagadnienie jego wierzycieli. Wiara w dobrą wolę i punktualność w wywiązywaniu się z zobowiązań, w stabilizację sytuacji politycznej i monetarnej — oto

konieczne podłoże psychologiczne, które umożliwia nieustanne odnawianie kredytów i utrzymywanie w ten sposób organizmu gospodarczo - finansowego w równowadze.

Ale dzisiaj podłoża takiego niema. To, co najbardziej przyczynia się do zaostrenia sytuacji to — panika. I dopóki nie położy jej kresu nowa fala zaufania — paljatywami okazać się wszelkie środki finansowe - techniczne jakimi teoretycy i praktycy ekonomii chcieliby ratować rozprzegające się gospodarstwo pieniężne świata.

I. W.

## Spadek eksportu łódzkiego. Cła angielskie zabijają wywóz włókienniczy

Wprowadzenie cel prohibicyjnych w Anglii wywołało w sferach eksporterów łódzkich poważne przygnębienie. Anglia ostatnio wysunęła się na czoło odbiorców manufaktury i konfekcji łódzkiej. Katastrofalne skutki polityki angielskiej dla eksportu włókienniczego ujawnia się dopiero w grudniu, gdyż w okresie pierwszych trzech tygodni listopada w oczekiwaniu wprowadzenia cel angielskich forsowano bardzo silnie wywóz do Anglii, lokując w składach portowych Londynu kilkadziesiąt wagonów manufaktury. Nie ulega wątpliwości, że w grudniu w porównaniu z październikiem, w którym Anglia zakupiła 4 miliony zł. przyniesie spadek wywozu włókienniczego w Anglii o 75 proc.

Wobec tej ciężkiej sytuacji eksporterzy łódzcy podjęli starania w kierunku przerzucenia się na rynek Holandji, Belgji, Francji i Danji. Wysiłki te byłyby bardziej skuteczne i energiczne, gdyby eksporterzy łódzcy wiedzieli dokładnie, w jaki sposób załatwiona zostanie sprawa przedłużenia rozporządzenia o zwro-

cie cel przy eksporcie włókienniczym, które to rozporządzenie wygasa z dniem 31 grudnia. Pomimo interwencji zainteresowanych sfer gospodarczych, czynniki miarodajne z niezrozumiałych względów zwiększają z załatwieniem tej sprawy, a co gorsza, rozeszły się w ostatnich dniach pogłoski o zamiarze przez rząd obniżeniu stawek zwrotów cel. W chwili, gdy wywóz włókienniczy zmaga się z olbrzymimi trudnościami i podejmuje energiczne wysiłki o uzyskanie nowych rynków — eksporterzy wysuwają postulat raczej przejściowego zwiększenia premij eksportowych.

Wprowadzenie cel angielskich odczuły już pracujące dotychczas bardzo intensywnie dla potrzeb eksportu ośrodki krawiectwa chałupniczego; Brzeziny, Ozorków, Tomaszów, Żelów itp., gdzie tempo pracy wydatnie osłabło, powodując również znaczne pogorszenie sytuacji warsztatów, pracujących dla branży podszewkowej, oraz dla tkalni konfekcyjnych. Cła angielskie uderzają we wszystkie prawie artykuły eksportu włókienniczego do Anglii.

## Echa upadłości kino-teatru „Casino”

W listopadzie r. ub. ogłoszono w wydziale handlowym w Łodzi upadłość Teatru Świetlnemu „Casino”. Upadłość ogłoszono współwłaścicielom kina Braciom Zagrodzińskim i S-ka w Warszawie. Chwilę otwarcia upadłości oznaczono na dzień 25 października 1930 r. tymczasowo. Sędzią komisarzem zamianował sąd sędzię handlowego Józefa Racięckiego, zaś kuratorem masy adwokata Kitzmana.

Upadłych oddano pod dozór policji. W styczniu r. b. wniósł adw. Ryszard Vogel rzecznik Ignacego Wroczyńskiego i Mieczysława Wodzisławskiego skargę incydentalną do sądu apelacyjnego w Warszawie w sprawie uzupełnienia decyzji sądu okręgowego w Łodzi i zamianowania drugiego syndyka tymczasowego z pośród zgłoszonych kandydatów, mających siedzibę w Warszawie. Podobne skargi incydentalne wnieśli i inni wierzyciele przez adwokatów warszawskich pełnomocników, jak Fanny Eliasberg, zam. w Hamburgu, firmy Compagnie Francaise pour la Commerce exterieur — Paryż, Barbary Kościeszka - Kolakowskiej i Heleny Konopkovej (Warszawa), Kina Teatr „Słońce”, Chelmu Lubelski, Kino-Teatr „Koalicja” — w Brześciu nad Bugiem i t. p.

Sąd apelacyjny w Warszawie skargi incydentalne na decyzję sądu okręgowego w Łodzi pozostawił bez uwzględnienia.

Wyrokiem z dnia 26 czerwca 1931 r. sąd okręgowy w Łodzi ogłosił dodatkowo upadłość Jadwidze Geppertowej i voto Zagrodzińskiej, jako współniczek firmy.

Sędzią komisarzem i kuratorem mianowano tych samych co i w upadłości „Casino”.

W końcu ub. r. wpłynęło do sądu podanie syndyka tymczasowego upadłości „Teatr Świetlny — Casino —

Zagrodziński i S-ka”, firmy „Dom Handlowy Estefilm — Paweł Zagrodziński” adw. Adama Kitzmana w sprawie przesunięcia daty otwarcia upadłości na dzień 29 maja 1930 r., gdyż jak wynika z załączonych do akt sprawy weksli za protestowanych, upadli zaprzestali wyplacić już w maju 1930 r.

Sąd w dniu wczorajszym przychylił się do podania syndyka tymczasowego, cofając chwilę otwarcia upadłości na dzień 2 maja 1930 r.

\*\*

W sprawie upadłości firmy „Gustaw Beck” piekarnia mechaniczna przy ul. Rzgowskiej Nr. 23, ogłoszonej w dniu 6 listopada 1931 r. rozpatrywany był na sesji w dniu wczorajszym wniosek sędziego komisarza sędziego handlowego St. Iżyckiego w przedmiocie mianowania syndyka tymczasowego.

Sąd zamianował syndykiem adwokata St. Kossowskiego.

## Rynek walutowy w Łodzi.

W dniu wczorajszym na łódzkim rynku walutowym ujawniła się dalsza słabsza tendencja dla dolara. Przy podaży większej od zapotrzebowania i małych obrotach płacono za dolara 887 i pół, żądano 888. Funt angielski wykazał znacznie mocniejszą tendencję przy kursie 32,85. Frank francuski wzmościł się zlekka do 34,95. Obroty walutowe zupełnie nikłe. Rublami złotymi przy utrzymanej tendencji robiono transakcje po 490 w placeniu i 495 w żądaniu — Dolerem złotym po 9,05—9,10. Łódzkie 8 proc. lisy zastawne zlekka słabiej przy większym zaofiarowaniu zachowują kurs 62 do 62 i pół (Dt.)

### POSIEDZENIE W IZBIE.

W dniu jutrzejszym pod przewodnictwem p. prezesa Borysa Ejttingona odbędzie się posiedzenie komisji kredytowo-finansowo-ubezpieczeniowej izby. Na porządku dziennym znajduje się szereg poważnych zagadnień natury kredytowej (Dt.)

## Aukcje londyńskie

zapowiedzią wyżki cen wełny  
Rozpoczęte w dniu 24 b. m. aukcje wełny kolonialnej w Londynie oczekiwane są w kołach światowego handlu nianego z dużym zainteresowaniem. Niejną nadzieję, iż aukcje te przyniosą dalszą wyżkę cen wełny, że w ostatnich dniach odbywały się aukcje wełniane w Australii, na których przy bardzo ożywionej tendencji nastąpiła wyżka cen. Szczególnie odnotowali szereg poważniejszych transakcyj, przyczem chodziło tu o faktyczne zapotrzebowanie, a nie o spekulację na wyżkę.

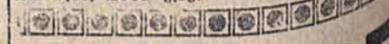
Pomimo tego jednak w kołach angielskich odbiorców panuje pewne zaniepokojenie co do dalszego rozwoju sytuacji i wyrażane są wątpliwości, czy też zwykła ta da się utrzymać, czy też ona może zjawiskiem przeciwnym. Tym opinjom jednak przeciwstawiamy wyniki zamkniętych ostatnio w Liverpoolu aukcyj wełny wschodnio-azjatyckiej, na których sprzedano 90 proc. starzonego surowca przy bardzo słabej tendencji cen. Na aukcjach przeciętne wykazywały w porównaniu z aukcjami wrześniowymi wyżkę o 10 do 15 proc., a niektóre gatunki nawet 20 do 25 proc.

Również i aukcje wełniane w Australii zakończone zostały bardzo po myślnie przy zwykłych cenach, wznrastającym zapotrzebowaniu ze strony kontynentu Japonii i Ameryki. Ceny w porównaniu z poprzednimi aukcjami w Londynie znajdzie się w miotem 180 tys. bel. tego surowca, ważnie wełny krzyżowej, z czego 730, maj 7,45, lipiec 7,60, październik 7,40.

Na rozpoczynających się w dniach b. m. listopadowych aukcjach wełny kolonialnej w Londynie znajdzie się w miotem 180 tys. bel. tego surowca, ważnie wełny krzyżowej, z czego 730, maj 7,45, lipiec 7,60, październik 7,40.

## Notowania bawełny

Liverpool, 24 listopada. Bawełna amerykańska — zamknięcie: listopad 4,62, grudzień 4,64, maj 4,67, czerwiec 4,69, lipiec 4,71, sierpień 4,73, wrzesień 4,75, październik 4,78. Loco 4,73.  
Liverpool, 24 listopada. Bawełna australijska — zamknięcie: listopad 7,03, styczeń 7,13, maj 7,45, lipiec 7,60, październik 7,40.  
Aleksandria, 24 listopada. Bawełna egipska — zamknięcie: styczeń 13,30, maj 13,86, luty 14,40, lipiec 14,71, listopad 14,71, czerwiec 14,71, październik 14,71.  
Ashmouni: grudzień 9,27, luty 9,67, kwiecień 10,27, październik 10,91.  
Nowy Jork, 24 listopada. Bawełna amerykańska — zamknięcie: grudzień 6,27, styczeń 6,38, luty 6,45, marzec 6,55, kwiecień 6,61, czerwiec 6,75, sierpień 6,82, lipiec 6,92, październik 7,10, grudzień 7,18. Loco 6,35.  
Nowy Orlean, 24 listopada. Bawełna amerykańska — zamknięcie: grudzień 6,25, styczeń 6,36, marzec 6,56, maj 6,74, lipiec 6,91, październik 7,16. Loco 6,25.



## PANIE

dbające o RECE, powinny stosować  
**KREM PRALATÓW**  
Najwięcej zniszczone ręce, przy stosowaniu KREMU PRALATÓW, szybko nabiorą białosci, miękkości i delikatności.  
Przy gospodarskich i domowych zajęciach, ręce bardzo się niszczą. Jeżeli po umyciu wilgotne jeszcze ręce wetrzemy cokolwiek KREMU PRALATÓW, to ręce utrzymają się wszę ładne, gładkie i delikatne.  
Podczas deszczów, wiatrów i mrozów, pierzchną, czerwienieją i niszczą się. PRALATÓW zapobiega temu wszystkim, daje im delikatność i białość.  
Na noc wetrzeć w wilgotne jeszcze ręce cokolwiek KREMU PRALATÓW i przyniesie im wybielającym pyłkiem JUVENIA CANINA, a ręce będą zawsze gładkie, delikatne i miękkie.  
KREM PRALATÓW zapobiega odmrożeń, KREM PRALATÓW wciera się do naskórka, więc z doskonałym skutkiem stosować go na i pod puder.  
**DLA PANÓW**  
KREM PRALATÓW jest niezastąpionym golem.  
Wetrzeć cokolwiek KREMU PRALATÓW przed goleniem, a unikniemy zaczerwienienia, drażnienia skóry i pryszczy.  
KREM PRALATÓW sprzedają wszystkie perfumierie, składy apteczne i drogerie.  
Skład Główny: Perfumieria „PERFECTION”, Warszawa, Marszałkowska 109.

# LEN CZY BAWELNA.

Omawiając tutaj walkę lnarzy przeciwko bawełnie — wskazywaliśmy już, dalszym ciągiem fantazji tych naszych przysięgłych autarkistów, których dawne pomysły dość już skomplikowane są dzisiaj faktem, że okres bilansu handlowego był dla naszego bilansu płatniczego znacznie bardziej korzystny, aniżeli obecna mrowa aktywizacja wymiany towarowej z zagranicą. Wskazywaliśmy na nierealność też ukutych pod Oszmianą, a zarażonych ich niszczycielskie następstwa przemysłu zatrudniającego dziesiątki tysięcy rak ludzkich i setki milionów dolarów, którego szybka adaptacja dla robotki inu jest również rzeczą fan-

Na tych samych torach rozumowania odwołujemy się do ogłoszonej pracy prof. ekonomiki Uniwersytetu Jagiellońskiego Adama Heydla („Len czy bawełna? — analiza przemysłu - handlowego”), napisana przezeń na zaproszenie Instytutu Izby Przemysłowo - Handlowej. Jest to poważna analiza, tem obiektywna, że pochodzi od uczonego zwo-  
żnika programu Polski agrarnej.

Prof. dr. Heydel po zobrazowaniu akcji lnarskiej i wyluszczeniu podstawowych swego rozumowania — rozpoczyna analizę od pytania: „co lepsze, jako dobro ekonomiczne — len czy bawełna?”

Punktem wyjścia jest tutaj stwierdzenie, że przesunięcie konsumpcji od dóbr trwałych do bardziej trwałych jest nie przesunięciem od konsumpcji w kierunku quasy — kapitalizacji czy tezauryzacji, lecz w krajach zachodu „miejsca się najczęściej w starych domach wianych przed wiekami, wysiaduje po praszczurach, wreszcie — i tu — używa się nieraz bielizny lub pościeli z dawnych zasobów” — to jest to wszystko dowód bo-  
wa. W tych krajach bogactwo pozostaje na samorzytnie (wg. określenia autarkicznego) zaopatrywanie się w towary, a nie w ich produkcję.

Wobec tego, jeżeli się oczywiście rzecz przedstawi, gdyby w kierunku dóbr trwałych konsumpcja kierowana była przymusowo. Wówczas konsumpcja przesuwa się w kierunku a) zaspakajania potrzeb domowych (a więc u nas kosztem pozycji

żywności, opału, światła i t. d.) a przede wszystkim kosztem b) zbierania oszczędności na cele zarobkowe i produkcyjne (kapitalizacji).

Rozumowanie to wydaje mi się potwierdzeniem faktu tak dobrze znanego każdej gospodyni, że wprawdzie często najdroższy materiał jest najoszczędniejszy, ale tylko ludzie bogaci mogą sobie pozwolić na te drogie materiały pozwolić.

Zaznaczyć należy tutaj nawiasem, że w obszerniejszym rozumowaniu dr. Heydel mocno padaje w wątpliwość tezę lnarzy, iż moc lnu ma się do mocy bawełny jak 110:44 (len miałby znosić 210 proc. a bawełna tylko 70), oraz iż różnica cen bawełnianych i lnianych waha się tylko w zasadniczych granicach 15 — 30 proc.; w rzeczywistości rozpiętość co do niektórych artykułów dochodzi na wet do 360 proc. (według danych cytowanych przez profesora Heydla a zebranych przez inżyniera Stanisławskiego różnice mieszczą się w granicach 300 proc.).

Te część swej pracy zamyka autor wskazaniem na złudność wyobrażeń o samowystarczalności i słusznym, bo stwierdzonym faktami ostatnich lat, zdaniem, że dla prowadzą ąstatecznie tylko do jednego skutku — do zmniejszenia obrotu bilansu handlowego. Prof. Heydel wyraża przekonanie, że złe skutki projektowanego cla nie ograniczają się na Łódź, ale rozleją się po całej Polsce. Oczywiście clo 3 proc. nie odniesie celu jaki zakreślają sobie lnarze, trzeba

tu dla skuteczności cel np. 100 — 600 proc. ad valorem.

Zakończenie swej pracy dr. Heydel poświęca tym tezom i twierdzeniom „ekonomicznym”, dla których zwalczania wystarczy, jego zdaniem, już sam... ich powtórzenie.

Do tej klasy twierdzeń i wywodów zalicza np. dr. Heydel między innymi o gład profesora politechniki inż. Bratowskiego, że Polska straciła w ciągu 10 lat 4 miliardy zł. w złocie wskutek importu surowców włókienniczych, że gdyby ten import zahamowała moglibyśmy zwiększyć obieg banknotów do 10 miliardów (sic!). W tej samej klasie też znajduje się pogląd, że nawet bezrobocie 50,000 robotników bawełniarzy ostatecznie „kosztowałoby skarb nie więcej jak 50 milionów rocznie, co przy zwiększonym o 250 milionów złotych obiegu byłoby dla skarbu łatwym do zniesienia”. Naprawdę dziwne pomieszanie pojęć o cenach, o bogactwie, obiegu pieniężnym, zasobach skarbu!

Aczkolwiek dr. Heydel mimo swe zastrzeżenia wstępnie polemizuje wskazując dowolnie, że państwa, które zajmują czołowe miejsca co do rozmiarów obrotu handlowego z zagranicą mają najwięcej kapitału pieniężnego (odróżniamy go oczywiście od fabrykacji banknotów) na głowę ludności odwrotnie zaś jest z państwami o małym wolumen obrotu — to jednak i nam się wydaje, że same cytowanie też i wywody starczy tutaj za najzjadliwszą polemikę.

Dr. A. Z.

## Giełda pieniężna.

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie zapotrzebowanie na dewizy było średnie, pokrywane przez Bank Polski łącznie z bankami prywatnymi. Tendencja dla dewiz była mocniejsza, za wyjątkiem dolara gotówkowego, dewizy i kabla na Nowy Jork, które były słabsze. Zapotrzebowanie na dolary gotówkowe było minimalne. Dolarem got. obracano po kursie 8.88 i 3/8 — 8.88. Wypłata telegraficzna na Nowy Jork 8.927. Notowano dewizy: Bruksela — 124.16, Amsterdam 358.85, Londyn — 32.85, Nowy Jork — 8.92, Paryż — 34.95, Praga — 26.43, Zurych 173.19. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 211.75. W obrotach prywatnych: marka niemiecka — 211.55, dolar got. 8.88,25—8.88,10; rubel złoty 4.92 rubel srebrny 1.65, bilon 0.80, czerwonec 4.08.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja niejednolita: słabiej kształtowały się kursy akcji Haberbuscha mocniej zaś Soli Potasowych i Ostrowca. Notowano: Bank Polski — 110, Sole Potasowe — 85—87, Ostrowieckie — 31, Haberbusch — 52. Transakcje dokonane a nienotowane: Lilpopy — 12, Częstocice — 27,50, Puls — 28, Modrzejów — 3,50, Starachowice — 5,50, Żyrardów 9,50—9,25 (akcje 100 zł.).

PAPIERY PROCENTOWE. Na rynku papierów procentowych zarówno państwowych jak i prywatnych tendencja była mocniejsza przy większych obrotach dla 8 proc. listów m. Warszawy i 7 proc. poz. stabiliz. Notowano: 3 proc. poz. budowlana 31,75, 5 proc. poz. konwersyjna 41,75—42 6 proc. poz. dolarowa 61,50—62, 7 proc. poz. stabiliz. 58—60,50—58 10 proc. poz. kolejowa 105. Listy i obligacje banków państwowych — bez zmiany. 7 proc. ziemskie dolarowe 59,75, 4 proc. ziemskie 43, 5 proc. Warszawy 51, 8 proc. Warszawy 64,75—66,25, 8 proc. Częstochowy 58, 8 proc. Lublina 57,50. Transakcje dokonane a nienotowane: 4 proc. poz. dolarowa 43, 4 proc. poz. inwestycyjna zwykła — 79, 10 proc. Lublina 73.

## Związek ekspedytorów celnych podejmie ponownie swą działalność.

W sferach miejscowych ekspedytorów powstała ostatnio inicjatywa w kierunku przywrócenia do życia związku ekspedytorów celnych, która to organizacja znalazła się ostatnio w stadium likwidacyjnym, na skutek wystąpienia z niej kilku firm.

Inicjatorzy ponownego zorganizowania związku nakreślili już w ogólnych ramach program pracy. Poważnym domem ekspedycyjnym należy do utworzenia organizacji li tylko przy udziale solidnych i odpowiedzialnych placówek ekspedycyjnych z wyeliminowaniem elementu niepoważnego. Najważniejszym zadaniem związku będzie sprawa uregulowania warunków płacy za czynności ekspedytorów. Brak pod tym względem reglamentacji związkowej daje się odczuwać coraz silniej dzięki niewłaściwym metodom „konkurencyjnym”, stosowanym przez mniejsze firmy.

Działalność pokątnych ekspedytorów odbija się również fatalnie na sytuacji, tembardziej, iż poważne domy, nie posiadające konwencji cennikowej, stosują najróżnorodniejsze wobec klientów warunki.

Ustalenie jednolitych warunków leży również w interesie klientów, gdyż umożliwia jej orientowanie się przy wyborze ekspedytora, bez potrzeby szukania takich, lecz mało odpowiedzialnych świadków. Powstanie związku połączone byłoby oczywiście z przeprowadzeniem radykalnej rewizji stawek. Firmy ekspedy-

cyjne, zamierzając unormować rynek, nie dają bynajmniej do zmonopolizowania nieprzystępnie wysokich warunków. Przeciwnie, licząc się z warunkami chwili gotowi są inicjatorzy związku obniżyć dawne stawki, biorąc pod uwagę ogólny spadek cen surowców.

Drugim, niemniej ważnym, zadaniem organizacji ekspedytorów będzie ukrocie nie działalności pokątnych ekspedycji, żerujących pod płaszczykiem stosowania niesłychanie niskich stawek, nieodpowiadających jakiegokolwiek kalkulacji. Pokątne ekspedytorstwo jest również groźne dla klientów, którzy zachęcani niskimi cenami, narażają się niejednokrotnie na ryzyko utraty swego towaru, przez powierzenie go osobom nieodpowiedzialnym.

Przyszły związek poczyni starania na terenie czynników rządowych celem przeciwdziałania tym praktykom. Sprawa jest o tyle utrudniona, iż kolej nie może przeprowadzać reglamentacji od osób wydających zlecenia. Natomiast urzędy celne już obecnie nie dopuszczają osoby nieskoncesjonowane. Należy bezwzględnie zaostrzyć system wydawania tych koncesji aby nie znalazły się w rękach niepowołanych. Zwraca uwagę, iż zbyt mała jest gwarancja kaucyjna, wymagana przy otrzymywaniu koncesji. Wysokość tej kaucji winna być podniesiona, aby istotnie stanowiła ona sumę mogącą pokryć straty poniesione przez klienta z winy ekspedytora. (Dt).

## Magistrat cofnął nielubiane zarządzenie.

W swoim czasie donosiliśmy, iż izba handlowa podjęła na terenie magistratu i ministerstwa skarbu interwencje w sprawie stosowania przez Łódź - Kaliską wyższych, aniżeli obowiązujących, stawek podatku ładunkowego. Odbywało się to ze szkodą dla o-  
szkądzało kosztu przewozu tańszych tka-  
wyrzuciło przemysłu białostockiego,   
wyznaczonego dla łódzkiej konfekcyj-  
magistrat, do kas którego wpływają   
wyższe opłaty, uznał stosowanie wyż-  
szych stawek za nielubiane, wobec czego   
prezydent należy uważać za zlikwidowa-  
ny. (Dt)

## 150 złotych za koncesję biera magistrat od właścicieli taksówek.

W wyniku właścicielami dorożek samowolnych i magistratem wynikł spór w sprawie ściągania przez magistrat 150 złotych, po zapoznaniu się z opinją izby przemysłowo - handlowej, orzekł, iż pobieranie przez magistrat powyższej kwoty jest nieprawne. Ministerstwo skarbu w wyniku odwołania magistrackiej decyzji, podjęło decyzję w sprawie koncesji. Mimo to magistrat w dalszym ciągu pobiera tę opłatę pod inną postacią. Z uwagi na ten stan rzeczy izba handlowa w obronie interesów przedsiębiorstw taksówkowych, wzywa do zapłaty powyższych opłat, wszczęła proces na celu ostatecznego zlikwidowania tej opłaty. (Dt)

## Dalszy spadek funta. Przed ważnymi decyzjami rządu angielskiego

Londyn, 25 listopada. (Telegram własny)

(t) Spadek funta trwa w dalszym ciągu. Zobowiązania zagraniczne handlu angielskiego są w obecnej chwili bardzo wielkie. Nie jest to jednak główny powód tego spadku, albowiem przypuszczają w city, że Paryż zapewne zechce ponownie wyrzucić silną presję, w związku z toczącymi się obecnie obradami w sprawie długów wojennych. Są to jednak tylko pogłoski.

Tranzakcje finansowe francusko-an-

gielskie dokonywane są w normalnych rozmiarach. W kołach angielskich istnieje pewna nerwowość, która zawsze się potęguje w obliczu ważnych decyzji politycznych, co zapewne i w niemalym stopniu jest obecnie przyczyną spadku funta. Stwierdzono, że na niektórych giełdach zagranicznych puszczane są na rynek znaczne zapasy funtów. Spadek funta absorbuje obecnie całkowicie rząd angielski, który prawdopodobnie podejmie akcję interwencyjną.

**Ani grosza kredytu**  
bez zasięgnięcia informacji w Biurze  
**„WYWIAD KREDYTOWY”**  
Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą  
ŚRODMIEJSKA Nr. 20 (Cegielniana 15) tel. 129-30.

## Walka o statut Kartelu

Wczoraj w godzinach wieczornych odbyło się zebranie przedstawicieli około 20 firm przedziałniczych, wchodzących w skład Zrzeszenia producentów bawełnianych. Zebranie to zostało zainicjowane w związku z objawami niezadowolenia w stosunku do działalności kartelu przedziałniczych, które nurtują wśród mniejszych i średnich przedziałni.

W wyniku zebrania bezpośrednio po obradach wystosowano do zarządu kartelu pismo w którym uczestnicy zebrania domagają się zwolnienia plenarnego posiedzenia, mającego na celu uchwalenie statutu. Pismo to wyraża niezadowolnienie z działalności zarządu który od 5 miesięcy nie zwołuje walnego zebrania, mimo iż poprzednie walne zebranie ściśle wyznaczyło termin następnego plenarnego posiedzenia dla uchwalenia statutu. Niezależnie od powyższego powodu natury formalnej autorzy pisma uważają wyniki działalności zarządu kartelu za znikome, czego dowodem jest niepomysłna sytuacja rynkowa.

Domagając się niezwłocznego zwolnienia zebrania, inicjatorzy tej akcji zamierzają po wysłuchaniu sprawozdania zarządu, nieznanego im od 5 miesięcy, zażądać od władz zrzeszenia wydatniejszej pracy. Zadaniem zwolnienia zebrania jest uzasadnienie względami statutowymi, będąc zaopatrzone aż nadto w ostateczną liczbę podpisów. Statu; przewiduje w tej mierze 30 głosów.

Sprawa ta posiada wszystkie znamiona sensacyjnego wydarzenia. (Dt.)

### Tomaszów - Mazowiecki

#### BEZROBOTNI W MAGISTRACIE.

W ciągu wczorajszych godzin przedpołudniowych gromadzili się nadal bezrobotni w magistracie, domagając się przedłużenia robót publicznych.

Około godz. 12-ej przyjechał prezydent Smółski z urzędu wojewódzkiego, który oświadczył robotnikom, że 89 osób pracować będą jeszcze od 2-3 tygodni, po zostali zaś korzystać będą z zapomóg.

Uspokojeni tem bezrobotni opuścili ratusz.

#### CHLEB PODROŻAŁ.

Pod przewodnictwem wiceprezydenta p. Weggiego odbyło się wczoraj posiedzenie komisji cennikowej, na którym podwyższono cenę 1 kilograma chleba na 44 gr. Ceny wszelkiego innego rodzaju pieczywa nie zostały zmienione.

#### BURZLIWE ZEBRANIE WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI.

Ostatnie posiedzenie właścicieli nieruchomości miało przebieg nieco burzliwy. Po załatwieniu szeregu spraw i przyjęciu odczytanych sprawozdań, zebrani powzięli rezolucję protestującą przeciwko wstrzymaniu wydawania eksmisji w okresie zimowym.

Po przeprowadzonych ulepszeniach produkcji i zakończeniu okresu próbnego podajemy poniżej ważne od 1 listopada 1931 roku

#### NOWE ZMIŹNIONE CENY GAZU

za metr sześcienny przy miesięcznym zużyciu na 1 gazomierz:

|                 |        |
|-----------------|--------|
| do 20 metr.     | 45 gr. |
| do 50 mtr.      | 40 gr. |
| powyżej 50 mtr. | 36 gr. |

Oplaty stałe za dzierżawę gazomierzy pozostają bez zmiany. Z dniem 31 października 1931 roku tracą moc dotychczasowe stawki jak również stawki stosowane prowizorycznie w okresie przejściowym.

ZJEDNOCZONE GAZOWNIE POLSKIE SP. AKC. (TOMASZÓW)

## Coś niecoś o obuwiu

W dzisiejszych czasach niesposób pomyśleć sobie ogółu ludności bez codziennego okrycia nóg, zwanego obuwiem, butem lub trzewikiem. Coprawda już w zamierzchłych czasach używano pewnego rodzaju ochrony nóg we formie sandałów, przymocowanych do bosych stóp. Z biegiem czasu nabrały okrycia nóg dzisiejszą formę, przechodząc z domowego wyrobu na wyrób warsztatowy, a w ostatnich dziesiątkach lat na wyrób fabryczny.

W Polsce posiadamy obecnie kilka fabryk obuwiu, z których na pierwszym miejscu wymienić należy fabrykę obuwiu W. Weynarowski i syn w Bydgoszczy, zorganizowaną zupełnie na modłę wrecz amerykańską. Olbrzymie gmachy fabryczne wyposażone zostały w najnowsze urządzenia, a przedewszystkiem w amerykańskie maszyny do wyrobu obuwiu pasowo - sztytowego, znanego pod nazwą „Original Goodyear Welt”. O rozmiarze fabryki świadczyć może najlepiej zapotrzebowanie surowca w roku ubiegłym, wyrażające się w następujących wrecz imponujących liczbach: 150,000 kg. skór twardych, 450 tysięcy stóp skór wierzchnich, 150,000 mtr. różnych materiałów oraz odpowiednie ilości nici, gwoździ, spinek, sznurówadeł, kartoników i t. d.

Z materiałów tych sporządzono różnego rodzaju obuwiu około miliona par, co daleko jeszcze nie stanowi całkowitej produkcji, obliczonej na 6,000 par dziennie.

Jako dalszy poważny etap w rozwoju przedsiębiorstwa uważać należy przejście na nowy sposób sprzedaży za pomocą własnych sklepów detalicznych. W konsekwentnym przeprowadzeniu na kreślonego programu przystąpiła firma do stopniowego otwierania własnych sklepów przedewszystkiem w ośrodkach przemysłowych, sprzedając wyłącznie tylko obuwiu męskie! Po Warsza-

wie, Krakowie, Poznaniu, Bydgoszczy, nastąpiło w tych dniach otwarcie sklepu detalicznego w naszym mieście przy ulicy Piotrkowskiej 56, który prowadzić się będzie pod firmą „Leo”, znaną jako znak fabryczny, gwarantujący najwyższą jakość obuwiu.

Ogromne zainteresowanie najszerzych kół miasta naszego rokuje nowo-otworzonemu magazynowi jaknajlepszy rozwój podobnie jak to miało miejsce w pozostałych miastach, gdzie sklepy detaliczne „Leo” cieszą się jaknajliczniejszą frekwencją.

### Z Tow. Dante Alighieri

Zarząd towarzystwa zawiadamia, że z dniem 15-go listopada r. b. biblioteka towarzystwa przeniesiona została do własnego lokalu przy ulicy Piromowicza Nr. 15.

Pragnąc uprzystępnić jaknajszerszej publiczności naukę języka włoskiego zarząd organizuje nowe kursy dla początkujących i zaawansowanych oraz wieczory konwersacyjne.

W bieżącym sezonie odbędzie się również szereg odczytów w języku polskim i włoskim. Odczyty będą się odbywały nadal w mieście biblioteki publicznej.

### Nieście pomoc najbiedniejszym

wyższego urzędnika przebywała 1 dzień czynka w wieku lat 12.

2) Prawdą jest, iż przed sądem stał nałem:

„warunki, w jakich żyją wychowankowie Wydziału Opieki Społecznej, są przez ten Wydział dokładnie kontrolowane; osoby, otrzymujące dzieci na wychowanie, podpisują zobowiązanie, które re muszą całkowicie wypełniać. Zobowiązania te poza warunkami, dotyczącymi sposobu wykonywania opieki, zawierają zgodę na stałą kontrolę ze strony Wydziału; dzieci na wychowanie może o- trzymać każda rodzina, która po przeprowadzeniu kontroli warunków mieszkaniowych, materialnych i moralnych będzie przez Wydział do umieszczenia dziecka zakwalifikowana.

Z poważaniem  
Tadeusz Wisławski  
Naczelnik wydziału opieki społecznej.

### Skrzynka do listów

Szanowny Panie Redaktorze!  
W nr. 317 „Republiki” z dnia 19. 11. 1931 r. umieszczono sprawozdanie z przebiegu sprawy sądowej pod tytułem „Z za kulis magistrackiej opieki społecznej. W Łodzi można mieć służącą darmo, za którą Magistrat dopłaca jeszcze 60 złotych”.

Ponieważ w sprawozdaniu tem przedstawiono zeznania moje przed sądem w sposób niecisły wyjaśniam:

1) nieprawdą jest, jakoby zeznał przed sądem, że: „trudno stwierdzić, czy były takie wypadki, o jakich „Republika” donosiła, ponieważ Wydział Opieki Społecznej zatrudnia małą ilość kontrolerek;

„Magistrat uważa, że jeśli ktoś bierze dziecko na wychowanie, czyni to z dobrego serca i nie może przypuszczać, że takie wypadki, jak czynienie z wychowanki służącej, mogą mieć miejsce; wyżsi urzędnicy brali na wychowanie dzieci z zakładów i że Magistrat chętnie im dzieci oddawał i uważał przytem, że to właściwie oni czynią grzeszność Magistratowi, a nie Magistrat im, wypłacając po 60 zł. miesięcznie (u pracowników miejskich przebywała 4 dziewczynki w wieku od 4 do 7 lat, u jednego

**Salon Kosmetyczny**  
**R. Sz wajcerowej**  
Narutowicza 24, tel. 139-04.

**Dźwiękowe kino**  
**MIMOZA**  
Kilińskiego 178.

Od wtorku dnia 24-go do poniedziałku dnia 30 listopada 1931 r. wt.

**Krół Bulwarów**  
W roli głównej: **Georges Milton.**

Następny program: **Anna Christie,** w roli głównej: **Greta Garbo.**

Ja mam swój sposób  
Dobry tylko dla mnie, nie dla smutnych osób  
Ja mam swój pomysł  
I nikomu go nie oddam, nawet w komie  
Na zły los, troski wciąż gwizdzą ja  
Smutek każdy wszak się stłumić da — no tak  
Bo ja mam swój sposób  
Gdy jest źle  
Niech każdy wie  
Ja śmieję się.

**Dr. med. Lagunowski**  
Piotrkowska 70  
Tel. 181-83  
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopięciowych.  
Leczenie światłem promieniami Roentgena i lampą kwarcową.  
Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedziele i święta od 10-1. Dla pań od działa poczekalnia

**OLLA GUM. 1?**  
Wasze zdrowie, Szczęście i powodzenie zależne są od jakości towaru. Nie każdy dowolnie zakupi lany towar, lecz w ciągu dziesiątków lat w całym świecie wypróbowana jakoś zastępuje na Wasze zaufanie.  
**TYLKO „OLLA”**

ZARZĄD TOWARZYSTWA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEGO  
**„ARTUR GOLDSTADT”**  
SPÓŁKA AKCYJNA W ŁODZI  
zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się w dniu 17-go grudnia 1931 r. o godzinie 5-ej wieczorem w lokalu Zarządu w Łodzi przy ul. Niecałej Nr. 12 z następującym porządkiem dziennym:  
1. Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego.  
2. Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za r. 1929 i 1930.  
3. Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu za rok operacyjny 1929 i 1930.  
4. Uzgodnienie statutu Spółki z prawem o spółkach akcyjnych z dnia 22 marca 1928 r. (D. U. Rzp. Nr. 39 p. 383).  
5. Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej.  
6. Wolne wnioski.  
Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni zgódzić z par. 21 złożyć swoje akcje lub zaświadczenia na nie na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem w lokalu Zarządu.  
W razie niedojścia do skutku Zgromadzenia w powyższym terminie powtórne Zebranie odbędzie się w tymże lokalu w dniu 31-go grudnia 1931 r. o godzinie 4-ej po południu z takim samym porządkiem dziennym i będzie prawomocne bez względu na ilość prezentowanych akcji.

**Klinika Położniczo - Ginekol.**  
**D-1a med. S. DRUEBINA**  
6 go Sierpnia 15-17, tel. 153-10  
— uruchomiony został oddział położniczy na III-ej kl. —  
Ceny porodu wraz 10-dniowym pob.  
na I kl. zł. 350—, na II kl. zł. 250—  
na III kl. zł. 190—  
Przy każdym porodzie obecny jest Dr. DRUEBINA  
Wznowiono przyjęcie chorych po cenach lecznic od 9.30—11

Syny od 25 lat jako światowej sławy  
**TELEPATA-JASNOWIDZ.**  
Powie Ci — jaki los Twojego życia będzie.  
Powie Ci — imię Twoje i osób interesujących Cię.  
Powie Ci — o osobach zainteresowanych z fotografii.  
Udzieli Ci — najlepszych rad i wskazówek.  
KTO nie może przyjść osobiście, NADEŚLE imię, datę urodzenia i 55 groszy znaczek pocztowy na koszt przesyłki próbnej analizy określającej: charakter, skłonności, los Twojego życia i przeznaczania.  
**ADRES: WARSZAWA, ul. BEDNARSKA 17.**  
Analiza szczegółowa i odpowiedź SŁYNNEGO MEDJUM — zł. 3.25 gr.  
UWAGA—Każdy może otrzymać TALIZMAN SZCZĘŚCIA odpowiednio dostosowany za opłatą zł. 7.25 gr.

Zatw. przez M. W. R. I. O. P.  
**SZKOŁA RYSUNKU i MALARSTWA**  
Prof. **Maurycyego Trębacza**  
Piotrkowska 71, m. 10, III piętro.  
Zapisy codziennie.

Do akt Nr. E. 1805 1931 r.  
**OGŁOSZENIE.**  
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **LEONARD NABOROWSKI**, zamieszkały w Łodzi przy ul. Główniej 17, na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że w dniu 10-go grudnia 1931 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Napiórkowskiej nr. 92 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego nieruchomości, należących do firmy: Bracia Meissner i składających się z 2 koni i szarpacza czteromotorowego marki „Hartman” oszacowanych na sumę zł. 960.—  
Łódź, dnia 12 listopada 1931 r.  
Komornik Leonard Naborowski

Do akt Nr. 1729 1931 r.  
**OGŁOSZENIE.**  
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **KAZIMIERZ SUZIN**, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Mielczarskiego 14, na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że w dniu 2-go grudnia 1931 r. od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Nawrot Nr. 1 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego nieruchomości, należących do Mikołaja Ritta i Borysa Kalmanowicza i składających się z pięciu lampowego wzmocniacza gramofonowego oszacowanych na sumę zł. 550.—  
Łódź, dnia 16 listopada 1931 r.  
Komornik Kazimierz Suzin.

**Pończochy jedwabne**  
i inne.  
przyjmuje do reperacji.  
ul. 6-go Sierpnia 76, III piętro.  
Tanie, bo w prywatnym mieszkaniu

**Doktor Praport**  
ginekolog-urolog  
choroby kobiece i dróg moczowych  
Gdańska 77-a  
tel. 208-95  
Przyjmuje od godz. 6-8 wiecz.

**Dr. med. NEUMARK**  
powrócił  
Choroby skórne weneryczne, leczenie djatermiją, diatermokoagulacją oraz lampą kwarc.  
**MONIUSZKI 5**  
tel. 170-50.  
Przyjmuje od 11 do 1 pp. i od 5- w niedziele od 11 do 1 po poł.

**KAPELUSZE DAMSKIE**  
najnowszych modeli  
poleca  
**Salon MÓD**  
9 ZAWADZKA 9  
wejście p. bramę

**Dr. W. Bałucka**  
I. Piotrkowska 70  
Nr. tel. 184-03  
specjalista chorób skórnych i wenerycznych  
Przyjmuje od 10-11 i od 3-7

**Dr. Ludwik FALC**  
Choroby skórne i weneryczne  
Nawrot 7  
tel. 128-07  
Przyjmuje od 10-11 i od 3-7

**Doktor Klingler**  
SPEC. CHOR. WENERYCZNYCH, SKÓRNYCH I WŁOSÓW. (PORADY SEKSUALNE).  
Andrzeja 2. Tel. 132-28  
Przyjmuje od 9-11 i 5-8 w niedziele i święta od 10-12 od 1-2 w Lecznicy, Piotrkowska 62.

**Institut Kosmetyki Lekarskiej MIMARSTARKER**  
M. MARKUSÓWNY, ŁÓDŹ  
ul. Narutowicza 9  
tel. 122-09  
godz. przyjęć 11-2 i 4-8.

**Dr. GOLDRYNG**  
rentgenolog  
Południowa 9  
powrócił.

**LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY PRZY GÓRNYM RYNKU**  
Piotrkowska 294, tel. 122-89.  
Przy przystanku tramw. pabjanickich) czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz. w niedziele i święta do 2-ej po poł. Wszystkie specjalności i dentystyka: napole światline, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szepelenia, analizy (moczu, kału, krwi, płwocin, wydzielin itd.). Operacje, opatrunki, leczenie żyłaków zastrzykami. Wizyty na miasto.  
Porada 4 złote.  
Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych porada 3 złote.

**Dr. med. REICHER**  
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.  
Leczenie d. atermia, Elektroterapia.  
Południowa 23, tel. 201-93  
Od 8-11 rano i od 5-8 wiecz. w niedziele od 9-1 pp.  
Dla pań oddzielna poczekalnia.

**Dr. med. Niewiażski**  
Andrzeja 5, tel. 159-40.  
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Elektroterapia, diatermia.  
Przyjmuje od godz. 8-11 i od 5-9 w niedziele i święta od 9-1.  
Dla pań oddzielna poczekalnia.

**DOKTOR H. Wołkowyski**  
Cegielniana No 4,  
telefon 216-90.  
specjalista chorób skórnych i wenerycznych.  
Leczenie lampą kwarcową. Elektroterapia.  
Przyjmuje od g. 8-2 przed p. i od 5-9 w niedziele i święta od g. 9-1.  
Dla pań oddzielna poczekalnia.

**LAKIERNIK SAMOCHODOWY**  
sa roboty duzo i recznie poszukuje posady oraz przyjmuje na miescie wszelkie roboty w zakres lakiernictwa wchodzące i szylkowe. Zgłoszenia: Kozliny, Qazowa 7, parter.

**Gabinet Lekarsko Dentystyczny D. TONDOWSKA**  
ul. GŁÓWNA 51, telefon 174-93  
przyjmuje od 9-11-3-5 ceny lecznic

**H. Kaiser - Grabińska**  
Lekarz - Dentysta  
przeprowadziła się  
na ul. Gdańską 26a.  
parter  
godz. przyjęć od 10-2 i 4-7.

**LECZNICA chorób oczu**  
ze stałymi 16żkami  
**D-ra Donchina**  
ul. Piotrkowska 90, tel. 221-72.  
przyjmuje się chorych wymagających Przybywania w Lecznicy (operacje t.c.), a także chorych przychodzących od 9-1 i od 4-7 1/2.

**Dr. med. spec. chorób wenerycznych skórnych i włosów Srodmiejska 12**  
(dawn. Cegielniana 25)  
Telefon 126-87.  
od godz. 9-1 i od 4-8, w niedziele i święta 10-1.  
Dla niezamożnych ceny lecznic.

**PORADNIA WENEROLOGICZNA**  
Lekarzy - specjalistów ZAWADZKA 1.  
czynna od 8 rano do 9 wieczór.  
Od 11-12-3 przyjmuje kobieta-lekarka w niedz. i święta od 9-2. Leczenie chor. WENERYCZNYCH I SKÓRNYCH.  
Porada 3 zł.

**Dr. Med. L. NITECKI**  
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych  
NAWROT 32. TEL. 213-18  
przyjmuje od 8-10 rano i od 4-5 wieczór, w niedz. i święta od 9-12 w poł. dla pań oddzielna poczekalnia.

**DR. MED. A. GOTLIB**  
AKUSZER - GINEKOLOG  
PIOTRKOWSKA 26, telefon 177-50.  
Przyjmuje od 4-7 po poł.

**Dr. med. HELLER**  
Choroby skórne i weneryczne  
NAWROT 2, tel. 179-39.  
przyjmuje od 10 r. i od 4-8. Dla pań spec. od 4-5. W niedz. od 11-2 po poł.  
Dla niezamożnych CENY LECZNIC.

**DR. MED. H. HAMMER**  
AKUSZER - GINEKOLOG  
Piłsudskiego 38. Telefon 128-39.  
przyjmuje od 3-5 po poł.

**DR. MED. Jerzy Sudya**  
Choroby kobiece i akuszeria  
ZIELONA 30. TEL. 115-27.  
Przyjmuje od 3 - 7-el.

**Doktor M. Wolfson**  
przeprowadził się na  
Narutowicza 2  
Telefon 128-83  
przyjmuje od 5-7.

**LEK.-DENTYSTA S. Winkler - Rszewska**  
przeprowadziła się na ul. Żeromskiego Nr. 39, tel. 222-03.

**CZTERY**  
nowowbudowane domki do sprzedania każdy domek składa się z dwóch mieszkań po 2 pokoje z kuchnią za wszelkimi wygodami na ul. Hipoteckiej. Wiadomość Hipotecka 13 Tel. 107-90.

**Pulowery**  
i sweterki ręcznej roboty polecam. Piotrkowska 199, II wejście, I piętro, m. 15, telefon 213-64.

**7 pokojowe mieszkanie**  
ul. Piotrkowska ze wszelkimi wygodami, telefon natychmiast za niewielkim odstępem do oddania. Oferty K. S. 31" do Republiki.

**Reklamowa sprzedaż**  
Polecam Milym Paniom  
**1000 RESZTEK!**  
ZA BEZCEN!  
na sukienki, spódniczki pulowery, szlafroki i in.  
**M. BRYL, Piotrkowska 58.**

**Kupno i sprzedaż**  
RADJO pięciolampowe z akumulatorem (na prąd) i prostownikiem tanio sprzedam. Tel. 122-10. 26  
SAMOCHODY i motocykle używane. Kupno. Sprzedaż. Komis. Zamiana. Auto-Agencja, Gdańska 82, tel. 189-28. 29.11.  
MASZYNA do pisania używana, „Adler” do sprzedania Zielona 5 Goldman i Zylinder.  
PATEFON walizkowy nieużywany okazynie do sprzedania Piłsudskiego 31, m. 6.

**Lokale**  
W CENTRUM miasta do wynajęcia umebłowany pokój, wszelkie wygody, wejście niekrepujące. Wiadomość: Piotrkowska 67, m. 10 prawa oficyna 27  
SŁONECZNY, frontowy, umebłowany pokój lub dwa do wynajęcia. Gdańska 135, m. 7, od 12-3. 26  
DUŻY, frontowy, umebłowany pokój na I p. z używalnością łazienki i telefonu do wynajęcia. Konstanyńska 40, m. 6. Tel. 182-80. 26

**JEDEN lub dwa umebłowane frontowe** pokoje w eleganckim domu z utrzymaniem lub zaraz do oddania, Gdańska 43, m. 10. 15  
MIESZKANIA 1, 2, 3, 4 i 5 pokojowe w nowych i starych domach z wygodami, pokoje umebłowane z klątki schodowej poleca Biuro „Geguz”, ul. Piotrkowska 81, tel. 105-39. 20  
ŁADNIE umebłowany pokój do wynajęcia. Karola 3, m. 7.

PIOTRKOWSKA 108, m. 7, pokój elegancko umebłowany do wynajęcia oraz tanio sprzedam mahoniową sypialnię.  
POKOJ dla pana ewent. 2-ch, łazienka, telefon. Gdańska nr. 35, m. 3 front i p.  
TANIO i bez odstepnego cztero-pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami zaraz do wynajęcia. Napiorkowskiego 59. Informacji udziela: Telefon 146-93 od g. 8-11, 2-5 i od 8 wiecz.

ODDAM pokój umebłowany z pościelą solidnemu panu. Zastać od 3-ej Piłsudskiego 5, m. 7 tel. 177-02.  
DO WYNAJĘCIA różne mieszkania w starych i nowych domach, pokoje umebłowane od 35 zł. miesięcznie, lokale handlowe, garaże, składy, sklepy i filia rzemieślnicza wraz z urządzeniem i pokojem z kuchnią za 1500 zł. Informacje Biuro „Polpos”, Piotrkowska 107.  
POSZUKUJE skromnego pokoju umebłowanego z klątki schodowej ew. niekrepującego. Może być dojazd tramwajowy. Oferty sub. „Do Zł. 50” do Republiki.

MALY umebłowany pokój do wynajęcia. Wejście niekrepujące, winda, telefon 122-11.  
POKOJ duży albo mniejszy, telefon 11 Listopada 12, I piętro, front lewo.  
DWA pokoje oddzielnie lub razem, frontowe, słoneczne (mogą być meble) wszelkimi wygodami telefon win da natychmiast do oddania. Zawadzka 1, m. 11.  
POKOJ słoneczny, odpowiedni na gabinet adwokacki, telefon, łazienka z utrzymaniem lub bez Narutowicza 47 m. 17.

POKOIK umebłowany niedrogi, skromny, jednak solidny niekrepującym wejściem poszukiwany. Zgłoszenia tylko z podaniem ceny pod „3040”.  
FRONTOWY umebłowany pokój z centralnym ogrzewaniem i telefonem do wynajęcia dla pana (izr.) Wschodnia 76, m. 1.  
DUZY umebłowany pokój z niekrepującym wejściem z telefonem do oddania ul. Narutowicza 35, m. 5.

ŁADNIE umebłowany pokój z niekrepującym wejściem do wynajęcia. ul. Poludniowa 58, II p. m. 13.  
ELEGANCKO umebłowany pokój w centrum miasta poszukiwany od zaraz. Dzwonić: 133-10, od godz. 8-12

**Posady**  
ENERGICZNA wykwalifikowana biurolistka, pisząca b. biegle na maszynie nie poszukuje posady. Łaskawe oferty sub. „Pierwszorzędna siła” do adm. Republiki. 30  
CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy korespondencyjne im. Sekulowicza, Warszawa, Zórawia 42. Wyuczają listownie: buchalterii, rachunkowości, korespondencji, stenografii handlu, prawa, kalligrafii, daktylografii, towaroznawstwa, języków, piśmowni, gramatyki polskiej, ekonomii. Zadajcie prospektów. 29

PANNA do chłopca 7-let. i dziewczynkę 2-let. energiczna z hebrajskim tyłko z dobrymi referencjami może się zgłosić od 10-12 Kopernika 12 m. 15  
KOBIETA sumienna władająca językiem niemieckim, przyjmie jakakolwiek pracę. Oferty „Polka”.  
AGENTA branży piśmienniczej poszukuje za gwarancją. Niemczyk, Warszawa. Dzielna 3.  
MANICURZYSTKA potrzebna do zakładu fryzjerskiego Andrzeja 27 Rotman.  
POTRZEBNY od zaraz zdolny fryzjer męski. Łódź, Kilińskiego 73.  
DO POMOCY w polskim dla uczeni-cy III klasy potrzebna nauczycielka lub uczennica klasy 7-mej. Oferty do Republiki „2 zł. za godzinę”.  
POSADĘ woźnego otrzyma zaraz kto pożyczycy 500 zł. Oferty sub „Albort”.  
POSZUKUJE się wykwalifikowanej panią do sklepu galanterijnego. — Brzezińska 23, Dudek.  
AKWIZYTORÓW poszukuje konc. biuro urzędów elektrycznych. Oferty do Republiki pod „A. Z.”  
POSZUKIWANA wykwalifikowana gorseiarka ewentualnie współpracownica. Zgłosić: Piotrkowska 27, m. 31.

**UNIEWAŻNIA** się zgubione 3 blanco weksle, jeden zł. 100 i dwa po zł. 200. wystawca Zofja i Antoni Woźniak.  
4000 ZŁ. poszukuje na pierwszy numer hipoteki. Oferty do admin pod „Zaraz” 27  
ZDOLNEGO spółnika do powiększenia farbiarni w śródmieściu z kapitałem 6000 zł. Of. pod „Farbiarnia”.

**Zagubione dokum.**  
MICHAŁ KOZANECKI, uczeń VII kl. Miejskiej Szkoły Pracy w Łodzi, zagubił matrykulę.  
MILA Działoszyńska zgubiła matrykulę. Zielona 5.

**Dobra Okazja.**  
Warsztat, egzyst. od 25 lat w Łodzi z wyrob. stałą klientelą: oprawa obrazów, z całkow. urządzeniem, zapasem towarów, listew i t. p. bardzo tanio do sprzedania. Informacje: „Powszechnie Biuro”, Piotrkowska 90

**3 pokojowe frontowe**  
mieszkanie (wysoki parter) z wszelkimi wygodami i centralnym ogrzewaniem Radwańska 25 z powodu wyjazdu od 1 stycznia do wynajęcia. — Wiadomość u dozorczy lub telefon 107-14 od 3-5 pp.

**SYPIALNIA jasna brzożowa**  
w bardzo dobrym stanie oraz inne meble okazynie do sprzedania. Oferty sub „Sprzedaż” do Republiki.

**3-4 lub 5 pokojowe mieszkanie**  
w centrum miasta świeżo wyremontowane ze wszelkimi wygodami, pokoje służbowe, telefon ect. natychmiast bez odstepnego do oddania. Of. sub. „Okazja” do Republiki.

**Posadę zapewnia**  
dobre wykształcenie fachowe Tow. Wiedzy Technicznej, Gdańska Nr. 45 przyjmuje zapisy kandydatów (tek) do szkoły chemicznej, na kursy dla kino operatorów i kursy kreślarszy (ek) budowlanych, kanalizacyjnych, maszynowych, elektryków.

**Miód lipcowy**  
deserowy kuracyjny, czysty bez domieszek pod gwarancją z własnej i największej w Państwie pasieki 5 kg. 15 zł., 10 kg. 28 zł., 20 kg. 52 zł. wraz z naczyniem i opłatą pocztową wysyła EUGENJUSZ BILIŃSKI w ZBARAZU.

Do akt Nr. 1634 1931 r.  
OGŁOSZENIE.  
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, STEFAN GÓRSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza nr. 9, na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza że w dniu 4 grudnia 1931 r. od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Cegielnianej 30 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Aleksandra Steinbrechera i składających się z szafy mahoniowej 3 drzwiowej z lustrem oszacowanych na sumę zł. 500.—  
Łódź, dnia 20 listopada 1931 r.  
Komornik Stefan Górski.

Do akt Nr. 1170 1931 r.  
OGŁOSZENIE.  
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, STEFAN GÓRSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza nr. 9, na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza że w dniu 4 grudnia 1931 r. od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Poludniowej 23 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Jakóba Kamienieckiego i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 620.—  
Łódź, dnia 19 listopada 1931 r.  
Komornik Stefan Górski.

Do akt Nr. 1676 1931 r.  
OGŁOSZENIE.  
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, LEONARD NABOROWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Główniej 17, na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że w dniu 10-go grudnia 1931 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Nowo Senatorskiej 14 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Heszmi Zy-sze Hendlisa i składających się z 17 krosen mechanicznych oszacowanych na sumę zł. 3400.—  
Łódź, dnia 13 listopada 1931 r.  
Komornik Leonard Naborowski.

**Rozmaite**  
MECHANICZNA tkalnia, wyrobów jedwabnych przyjmuje roboty na lon Oferty „Jedwab” 27  
ZAGINAL pies wilk, tyłne nogi ma skrzywione. Odprowadzić za wynagrodzeniem. Al. I-go Maja 62.  
POZNAŃ udziela pożyczki na hipotekę od 2.000 do 30.000 zł na całą Rzeczpospolitą. Instytucja poważna. Piotrkowska 17. II p. front. 22  
STROJENIE fortepianów i pianin ul. Gdańska 67, m. 3.  
ZAGUBIONO weksel z wystawienia M. Lewkowicza. Szczerców na sumę zł. 100 pl. 28. 11. 1931 na zlecenie M. Dykmana. Weksel powyższy unieważniamy. Lando i Dykman Łódź. Piotrkowska 8.

Dźwiękowy Kino-Teatr

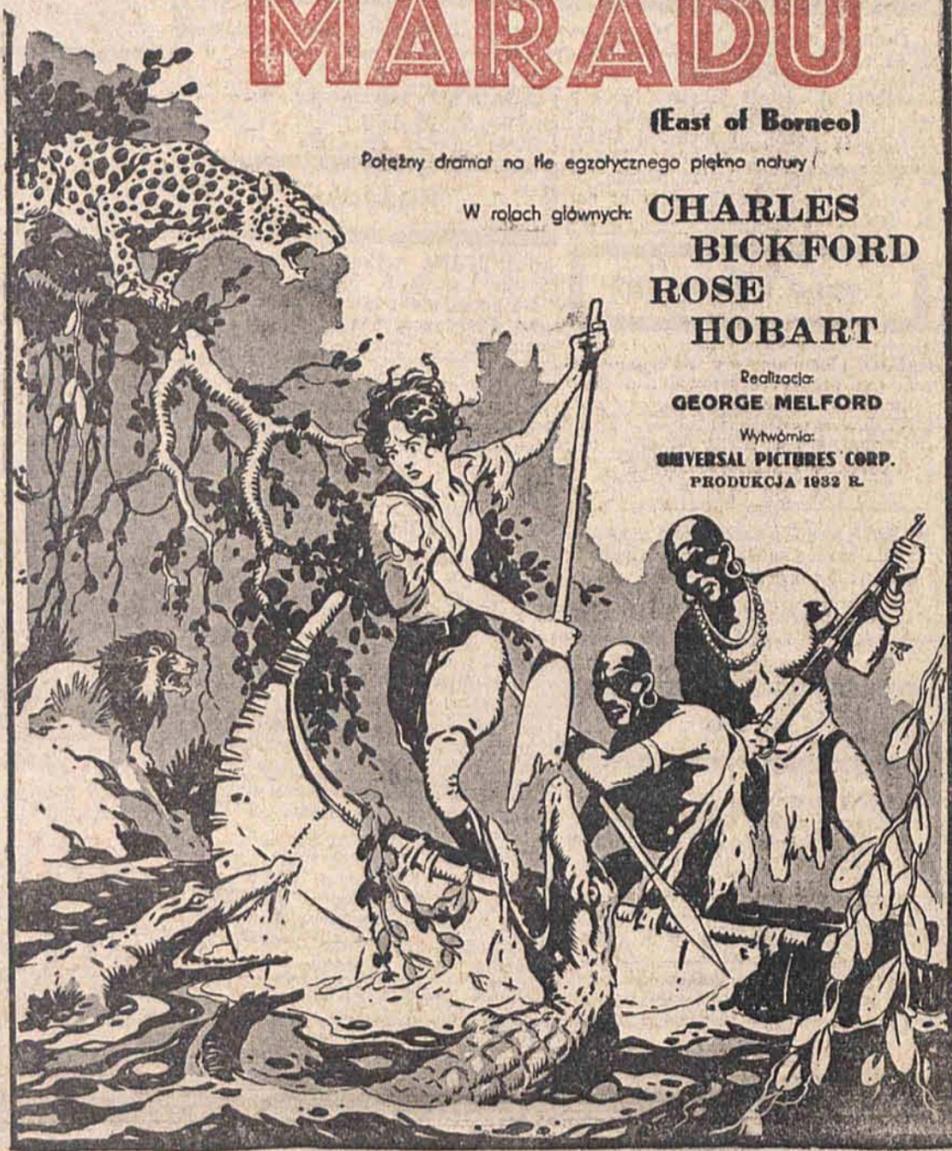
LUNA

DZIŚ WIELKA  
EUROPEJSKA  
PREMJERA

## MARADU

(East of Borneo)

Potężny dramat na tle egzotycznego piękna natury!

W rolach głównych: **CHARLES  
BICKFORD  
ROSE  
HOBART**Realizacja:  
**GEORGE MELFORD**Wytwórnia:  
**UNIVERSAL PICTURES CORP.  
PRODUKCYJA 1932 R.**Największa atrakcja sezonu! Miljonowe  
arcydzieło!Film, pociągający niepowszednością te-  
matu, łączący w sobie uczucie, piękno,  
nastrój, przepych, erotykę i sensację!  
Konflikt uczuć, żywiołów, zwierząt  
i ludzi.Wspaniała realizacja, która koszto-  
wała przeszło 2 milj. dolarów i trwała  
rok czasu.Wielka ekspedycja złożona z 600 lu-  
dzi spędziła pół roku na półwyspie Ma-  
lajskim i w niezgłębionych dżunglach  
Sumatry, filmując tło do tego wspania-  
łego arcydzieła.Prawdziwe wybuchy wulkanu oraz  
groźne grzmoty podziemne z wrzącego  
krateru, po raz pierwszy ujęte przez ka-  
merę.Walka ze zgłodniałymi krwiożercze-  
mi krokodylami, bezlitośnie pożerające-  
mi swe ludzkie ofiary.

## NADPROGRAMY!

Początek seansu o godz. 4-ej po połud.,  
w soboty i niedzielę o godzinie 12-ej  
w południe.Passe-partout oraz bilety wolnego  
wejścia nie ważne aż do odwołania.

## LES-AMOURS DE MINUIT

Rytm wielkiego miasta!  
Szał kankana!  
Miłość i Młodość!Wielkie arcydzieło 1932 roku. Reż. słynnego  
Augusta Geniny. — Najbliższy przebój kina

Od jutra!

„Splendid”.

Do akt Nr. 1556 1931 r.  
OGŁOSZENIE.Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-  
dźi, KAZIMIERZ SUZIN, zamieszkały  
w Łodzi, przy ul. Mielczarskiego 14,  
na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że  
w dniu 2-go grudnia 1931 r. od godz.  
10-ej rano w Łodzi przy ulicy Naw-  
rot Nr. 13 odbędzie się sprzedaż z  
przetargu publicznego ruchomości, na  
leżących do masy upadłości Maksa i  
Leonii małż. Szejnberg i składają-  
cych się z mebli, aparatu radiowego  
4-lampowego i 2-ch landsztafów osza-  
cowanych na sumę zł. 900.—Łódź, dnia 16 listopada 1931 r.  
Komornik Kazimierz Suzin.Do akt Nr. 1266 1931 r.  
OGŁOSZENIE.Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-  
dźi, KAZIMIERZ SUZIN, zamieszkały  
w Łodzi, przy ul. Mielczarskiego 14,  
na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że  
w dniu 2-go grudnia 1931 r. od godz.  
10-ej rano w Łodzi przy ulicy Naw-  
rot Nr. 7, odbędzie się sprzedaż z  
przetargu publicznego ruchomości, na  
leżących do Issaja Treszczańskiego i  
składających się z mebli oszacowa-  
nych na sumę zł. 3.000.—Łódź, dnia 16 listopada 1931 r.  
Komornik Kazimierz Suzin.Do akt Nr. 1684 1931 r.  
OGŁOSZENIE.Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-  
dźi, KAZIMIERZ SUZIN, zamieszkały  
w Łodzi, przy ul. Mielczarskiego 14,  
na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że  
w dniu 4-go grudnia 1931 r. od godz.  
10-ej rano w Łodzi przy ulicy Naw-  
rot Nr. 82 odbędzie się sprzedaż z  
przetargu publicznego ruchomości, na  
leżących do Franciszka Szwankow-  
skiego i składających się z kredensu  
dębowego oszacowanych na sumę zł.  
zł. 550.—Łódź, dnia 16 listopada 1931 r.  
Komornik Kazimierz Suzin.

JUTRO

27

LISTOPADA

DEBIUTOWA DATA W „CAZINIE”

Debut Primadonny opery Metropolitan w New-Yorku



GRACE MOORE in

w wielkim utworze operowym

„Jenny Lind”

uczta dla Melomanów.

Arcydzieło dźwiękowe produkcji 1931—32 r. United - Artists

## NARZECZONA Z LOTERJI

porywający dramat kobiety, obzucanej błotem niesłusznych podejrzeń — W roli głównej uroczą, słodką królową dźwiękowej ekranu.

## JEANETTE MAC DONALD

W rolach męskich — rasowy JOHN GARRICK i JOCE BROWN. — Wielki triumf uwielbianej gwiazdy o słowczym głosie i najpiękniejszych  
nóżkach! — Żłudny blichtr dancinów. — Zdrowie i moc lodów północy! — Powietrzna ekspedycja na daleką północ! — Katastrofa podbie-  
gunowej ekspedycji powietrznej wśród wiecznych lodów! — Wielka miłość wśród śniegów i mrozów. — Nad program: Dodatek dźwiękowy!  
APARATURA DŹWIĘKOWA MODELU 1932 — Klang film. — Początek seansów o godzinie 4-ej po poł. w soboty i święta o godz. 12 w poł.  
Na pierwszy seans wszystkie miejsca od 50 gr.Kino-Teatr  
DźwiękowyKINO  
KINO-TEATR  
PALACE  
TEATR

Dziś premiera!